

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
VOL. LXIII Vasaris - February 2, 1978 Nr. 5
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VOKIEČIŲ KLAUSIMAS

Suskaldymas neduoda atsakymo

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Mes jau minėjom Rytų Vokietijos kaž kokios opozicinės grupės, pasivadinusios 'Bund Demokratischer Kommunisten Deutschlands' - BDKD paskelbtą manifestą, kuriame reikalaujama susijungimo su Vakarų Vokietija. Rytų Vokietijoje jis gana plačiai yra pasklidęs raštu ir juostelėmis, likusiam pasauliui jį paskelbė Der Spiegel. Rytų Vokietijos vyriausybė už tai uždarė to laikraščio atstovybę Rytų Berlyne. Ji taip pat paskelbė, kad manifestas esąs Vakarų Vokietijos žvalgybos fabrikatas, ką kancleris Schmidtas, aišku, paneigė.

Iš tikro, jei dėl ko galima būtų stebėtis, tai tik dėlto, kad tokio manifesto taip ilgai reikėjo laukti. Jis juk yra visai logiška įvykių raidos išdava.

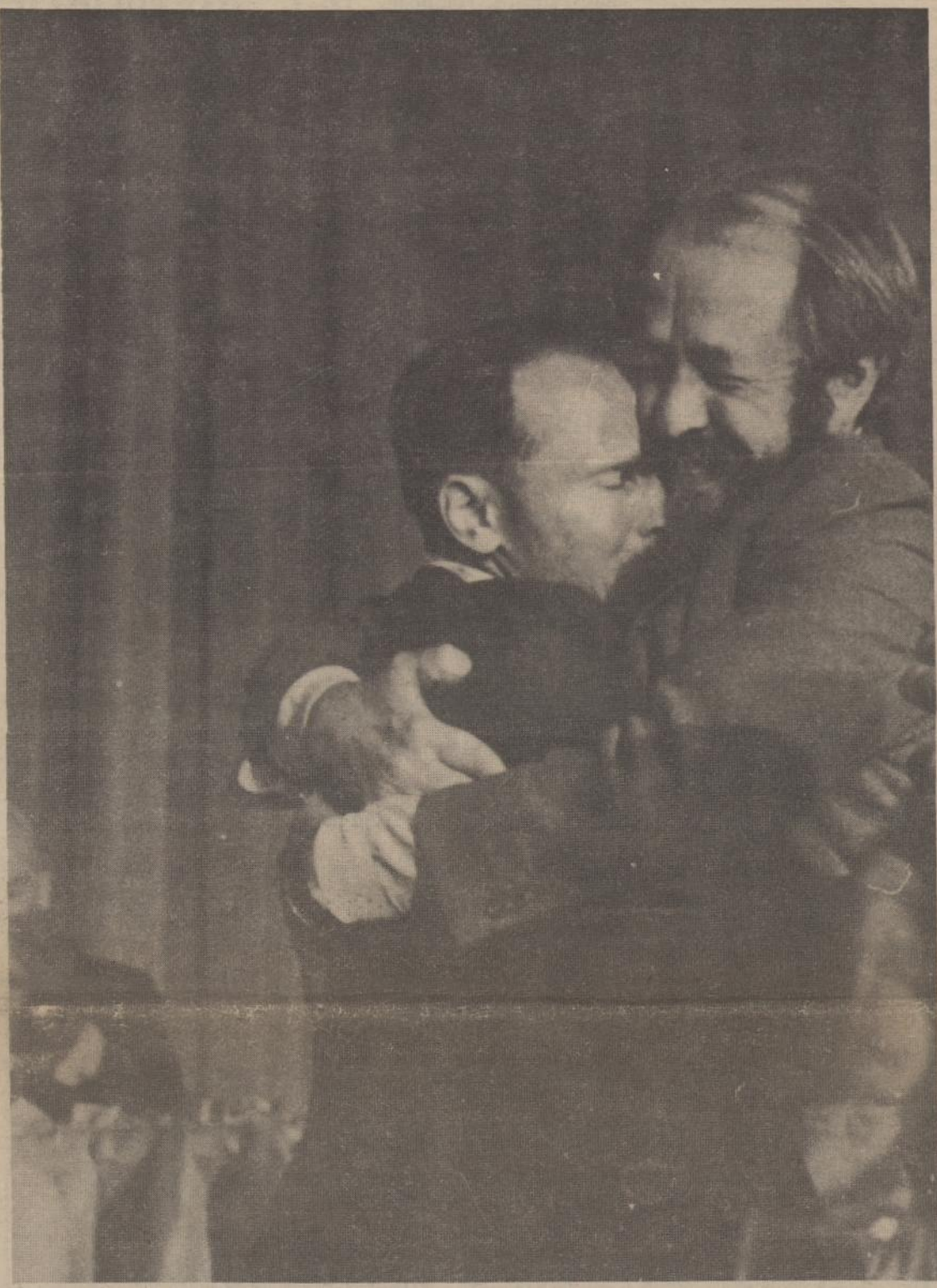
Ta raida yra visų sovietų satelitų pastangos, naudojančios Vakarų kreditais, pakelti savo pragyvenimo lygį. Pasisekimai šioje srityje sutvirtino įvestus režimus ir net leido juos kiek sušvelninti. Maskva kol kas galėjo būti tąja raida patenkinta, nes ji stabilizavo susidariusią po antrojo D. Karo būklę.

Ta bendra taisyklė tačiau netiko Rytų Vokietijai. Jei, pavyzdžiui, automobilio įsigijimas visoje Rytų Europoje sukelia pasididžiavimo ir pasitenkinimo jausmą, tai Rytų Vokietijoje jį palydi pyktis. Juo labiau, kad Rytų Vokietijos vyriausybė padarė fatalę klaidą, pirkdama Vakarų Vokietijoje ir pardodama savo piliečiams už milžinišką 30,000 markių su-

mą Volkswageno pigiausio, 10,000 markių 'Golf' modelį (Amerikoje tas modelis parduvinėjamas 'Rabbit' vardu) Tas automobilis sukelia tautinį pasididžiavimą - žiūrėk, mes vokiečiai statome geriausius automobilius pasaulyje. Bet kartu paima ir pyktis, kam už jį Rytų Vokietijoje reikia mokėti 3 ar 4 kartus daugiau, jei iš viso galima jį gauti. Vyriausybė būtų geriau padariusi importuodama itališką Fiatą. Iš kitos pusės - ji Fiatą negautų, taip kaip Volkswagenų, už ... durpes. Vienu žodžiu, pageręs gyvenimo standartas kiekvieną dieną Rytų Vokiečiams kartoja vakarinio režimo pranašumą ir pažadina jo ilgesį.

Pasidarius priklausoma nuo Vakarų prekių importo, Rytų Vokietijos vyriausybė turėjo griebtis tokių priemonių, kaip savo pinigų gabenimo į Šveicariją, kur juos pardavinėjo už 20% nominalinės vertės. Tokią vertę rytų markė ten dar turėjo, nes ją, pagyvėjęs ir palengvėjęs susisiekimui, lengva 'iššmugeliuoti' atgal į Rytų Vokietiją, kur ji turi savo nominalinę vertę.

Žinoma, sovietai galėtų pakeisti vyriausybę ir įvesti griežtesnį režimą, tačiau tai tik pakeltų pavergtųjų tautų priežiūros kainą. Pagaliau ir Maskva suprato, kad vergų darbas yra mažiau našus už laisvųjų. Dėl to jie bent kol kas dar nepavarė kompartijos šefo ir Rytų Vokietijos 'prezidento' Ericho Honockerio, kuris laikomas liberalu. (Nukelta į 2 psl.)

Jaudinantis Simo Kudirkos ir Solženicyno susitikimas amerikiečių darbininkų unijų (AFL-CIO) suvažiavime.

Simo Kudirkos drama televizijoje

Žmogiškajai kančiai matuoti masto nėra, tačiau kentėjimo padariniai dažnai savo pasekmėje neša konkre-

AURELIJA BALASAITIENĖ

čią, kad ir sunkiai išmatuojamą naudą. Simo Kudirkos gyvenimo drama, kurią dar taip neseniai išgyvenome, sukrėtė visą laisvą pasaulį. Jo nepavykęs bandymas prasiveržti į laisvę išjudino ne vieną apsnūdusią sąžinę, paskatino ne vieną giliau pažvelgti į žmogiškosios laisvės problemą, kuri kaikiuriose laisvose šalyse nevisada yra aktuali ir mažai teįvertinama. Mūsų lietuviško jaunimo iniciatyva skelbti Simo Kudirkos tragedija užkūrė milžinišką pasipiktinimo ir užuojautos liepsną, pasklidusią plačiame pasaulyje toli už lietuviškos visuomenės ribų. Kudirkos žygis tapo tiek tarptautinių reportažų dėmesio centru, tiek kūrybingu lietuvių įkvėpimu. Dar dramos atomazgai paslaptinai slypint nežinomoje ateityje, Jurgis Gliudai parašė knygą 'Simas', kuri buvo greitai išversta į anglų kalbą. Algis Rukšėnas, me-

tes savo tarnybą žinių agentūroje, idėjęs ilgus mėnesius darbo į medžiagos rinkimą ir faktų tikrinimą, parašė stambaus masto veikalą 'The Day of Shame' anglų kalba, kuris buvo recenzuojamas visoje stambioje amerikiečių spaudoje.

Paplitus žiniai, kad CBS televizijos bendrovė ruošiasi statyti dviejų valandų filmą apie Kudirkos pabėgimą, mūsų susidomėjimas buvo didelis. Džiugu buvo patirti, kad patariamuoju balsu tos filmos gaminyje dalyvavo ne vien pats įvykio herojus, bet ir lietuviai ekspertai bei patarėjai. Nusivylimas buvo nemažas, kad skriptą rašė amerikietis, ne tik nepasinaudodamas turtinga mūsų rašytojų paruošta medžiaga, bet kad lietuviams nepavyko bent mažos užuominos formoje duoti kredito mūsų kiams. Nenoromis kyla noras sužinoti, kodėl taip įvyko. Latvijos daktaras Paegle ir ponija, atstovaudami lietuviams. (Nukelta į 3 psl.)

ALT pirm. K. Bobelis Belgrado konferencijoje...

ALT pirm. dr. K. Bobelis, sen. Robert Dole ir latvis G. Meierowics po Dole kalbos Belgrado konferencijos plenomo posėdyje, kur senatorius iškėlė Lietuvos, Latvijos ir Estijos pavergimo klausimą bei šių valstybių į Sov. Sąjungą inkorporavimo nepripažinimą.

VOKIEČIŲ KLAUSIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

liai nusiteikusių. Jisai kilęs iš Saaro krašto. Jo ministeris pirmininkas - prūsas Willi Stoph - yra laikomas griežtesnės linijos šalininku. Nuo pat jaunystės komunistas, jis kelis kartus dar prieš Hitlerį yra buvęs Sovietų Sąjungoje, kur lankė įvairiausius kursus ir net buvęs Frunsės karo akademijoje. Pačioje Vokietijoje jis vaidino esąs statybos technikas. Mobilizuotas į Wehrmachtą, jis ten pakilo tik iki grandinio. 1942 m., pasiūstas į Rytų frontą, Stophas sugebėjo pabėgti pas sovietus, iš kurių 1945 metais jis grįžo jau valdyti Vokietijos.

Kai, atlydžiui atėjus, Honockeris pakeitė seną komunistinį valdovą Walter Ulbricht, Rytų Vokietija užsieniui nebuvo skolinga nė vieno cento. Nūdien, Rytų Vokietija vien Vakarų Vokietijai yra skolinga 2.6 milijardus markių, o viso - Vakarų valstybėms per 16 milijardų. Ji ir toliau priklausys nuo Vakarų kreditų, bet tie yra susiję su režimo liberalėjimu. Jei jis bus pagriežtintas, kreditas nebegausi.

Anot Spiegel - Brežnevo įpėdinis, ar to pasiekėjas, pagaliau supras, kad Rytų Vokietija, priešingai kitiems Rytų Europos kraštams, nėra tautinė valstybė, todėl pa-

čios Sovietų Sąjungos interesei reikalauja, kad jai būtų sudarytos sąlygos susijungti su Vakarų Vokietija tam tikros Europos saugumo sistemos, eventualiai Vokietijos neutraliteto, rėmuose. Tai kaip tik ir buvo Brandto pradėtos naujos Ost-Politik tikslas.

Tiems mūsų, kurie yra susirūpinę Helsinkio Akto uždraudimu jėga pakeisti sienas, nauja situacija Rytų Europoje turėtų parodyti, kiek mažai reiškia tokie draudimai, jei jie neišplaukia iš susidariusio jėgų balanso. Vokiečių klausimo, kaip ir kitų problemų, jis neišspręs.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

Jūrų šaulių Švyturio kuopa	Detroit	20.00
X. Y., Detroit		5.00
P. Povilaitis, Great Neck		5.00
V. Zdanys, Wethersfield, Conn.		7.00
J. Rydelis, Cleveland		2.00
S. Bliudnikas, Rochester		2.00
Č. Šadeika, Farmington, Mich.		7.00
K. Trečiokas, Unioj, N. J.		12.00
V. Bitėnas, Scoth Plains, N. J.		7.00
J. Leščinskis, Vokietija		1.00
A. Trečiokas, Largo, Fl.		2.00
J. Kalvaitis, Cleveland		4.00

S. Lazdinis, Euclid, O.	7.00
A. Matjoška, Trenton, N.J.	2.00
E. Vilutis, Santa Monica	2.00
B. Basiulis, Long Beach	2.00
S. Skorupskas, W. Bloomfield	2.00
Dr. A. Konce, Mill Valley, Ca.	10.00
A. Simanskis, Ottawe	2.00
J. Davaiga, Gulfport, Fla.	2.00
K. Miklas, Plainview, N. Y.	2.00
D. Venclauskaitė, Wolcott, Conn.	12.00
J. Kaklauskas, Cleveland	7.00
Gen. Galinauskas, Chicago	2.00
G. Meilus, Chicago	2.00
A. Statulevičius, Weston, Ont.	7.00

L. Židonytė, New Haven	15.00
M. Pasker, Santa MoMnica	7.00
V. Šeputa, Troy, Mich.	7.00
O. Matusevičienė, Independence, O.	7.00
K. Mažonas, Parma, O.	7.00
J. A., Rockford	7.00
Radijo programa "Lietuvių Balsas"	
Detroit	10.00
L. Garbačiauskas, Stayner, Ont.	12.00
E. Olšauskienė, Chicago	2.00
V. Misiūnas, Cicero, Ill.	7.00
Dr. P. Sutkus, Homewood, Ill.	12.00
W. Diehl, Wickliffe, O.	7.00
K. Radvila, Chicago	2.00
V. Labanauskas, Chicago	5.00
Dr. S. Žmuidzinis, Chicago, Ill.	7.00
E. Sližys, Baltimore	13.00
A. Vabalas, Venezuela	4.00
J. Juodišius, Cleveland	5.00
J. Zubavičius, Clark, N.J.	5.00

E. Stepas, Parma, O. 5.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

EXCELLENT OPPORTUNITY FOR 1st Class Skilled **METAL SPINNERS** Excellent pay and benefits. Dayton United Metal Spinners 35 S. St. Clair St. Dayton, Ohio 45402 513-222-6732 — Days. 513-434-7495 after 5 p.m. (48-5)

MAŠINISTAS

Plastikos gamintojas turi keletą vietų mašinistams. Jeigu jūs esate kvalifikuotas sekančioms pozicijoms, susisiekite su M. MIRANDO nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. užpildykite aplikaciją dabar, kad pradėti darbą po švenčių.

NUMERAL CONTROL SET-UP M/W **PEG BOARD LATHE OPERATOR** ENGINE LATHE OPERATOR 1ST PIECE MECHANICAL INSPECTOR TABLE SAW OPERATOR antrai pamainai. 201-939-7392 (2-8)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla.	33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa.	126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md.	1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y.	11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill.	60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill.	60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio	1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich.	11601 Jos Campau Avenue	365-6790
Hamtramck, Mich.	11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn.	122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif.	159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y.	78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y.	324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa.	631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz.	85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J.	47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.		301-589-4464
South River, N.J.	41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y.	13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y.	11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J.	08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y.	McKenna Rd.	315-866-3939

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

RENGIAMOS TORONTE, KANADOJ
1978 BIRŽELIO 28 — LIEPOS 3

VYKS ŠIE RENGINIAI:
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS
V-JI KANADOS IR JAV LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ
PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

TUO BUS PAMINIMOS LIETUVOS VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 60 METŲ IR TAUTINĖS OLIMPIADOS KAUNE 40 METŲ SUKAKTYS

KVIEČIAME RUOŠTIS IR DALYVAUTI!
JŪS ESATE LAUKIAM!

PLD ORGANIZACINIS KOMITETAS
1011 COLLEGE ST., TORONTO, ONT.
CANADA M6H 1A8

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Pirmoji grupė šiais metais išvyksta
KOVO 23 D.

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO KAINA TIK \$741.00

įskaitant maistą, ekskursijas į Kauną ir Trakus.

Užsiregistruoti galima iki vasario mėn. 9 d.

SEKANČIOS VIENSAVAITINĖS —

Maskva-Vilnius-Leningradas

Balandžio 25	gegužės 9 (užpildyta)
balandžio 29	rugsėjo 17
gegužės 4	rugsėjo 22

DVISAVAITINĖS —

Maskva-Vilnius-Leningradas-Briuselis

gegužės 28	liepos 16
birželio 11	rugpjūčio 6
liepos 2	rugsėjo 3
gruodžio 22	

Visos grupės skris su nuolatiniais lėktuvų skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų.

Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

PIGIAUSIOS GRUPINĖS KAINOS, galiojančios išvykimo laiku, bus paskelbtos vėliau.

Dėl smulkesnių žinių ir registracijos kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BRANGŪS LIETUVIAI,

Šiais metais Vasario 16-tosios šventė yra jubiliejinė. Reikia minėti 60 metų nepriklausomybės sukaktį. Jubiliejiniais metams turi būti sąmoningai apsvaistytas visų lietuvių, kurie stato laisvei pagrindus, kurie kelia laisvės idealus ir perduoda pavergtos tautos troškimus. Čia viskas turi būti sutelkta darbuose, kad tauta pajustų naujų vilčių laisvei atgauti. Taika ir laisvė yra tokios vertybės, kurios yra brangesnės net už žmogaus savanorišką aukojimą gyvybę, nes tik didvyris tokią auką už laisvę gali atiduoti. Šiuo atveju mes galime pasisemti jėgų iš ano meto savanorių ir karių. Jų aukos dydis sudėtas ant tėvynės laisvės aukuro mus skatina ir įpareigoja - kovoti iki galutinio laimėjimo, kad atkurta Lietuva būtų tikrai nepriklausoma, laisva, demokratiška, žmogiškai kūrybinga ir dvasiškai stipri. Šitokio idealo siekiant reikia netik vienkartinio gražiais pareiškimais, bet nuolatinio ryžto per visus metus, kad laisvės idealas būtų gyvas mūsų širdyse ir darbuose, ir lydetų mus per visą ateities gyvenimą. Todėl jubiliejinėje 60 metų nepriklausomybės šventėje paremkime Amerikos Lietuvių Tarybos laisvės siekimus lietuvių tautai savo pinigine auka ir vieningais, ir ryžtingais darbais.

Todėl, š.m. vasario mėn. 12 d. 2 va. p.p. Marijos aukš. mokyklos salėje Chicagos Lietuvių Taryba rengia Vasario 16 dienos iškilmingą minėjimą. Į šį minėjimą maloniai kviečia visus geros va-

lios lietuvių dalyvauti ir savo aukomis paremti Lietuvos laisvinimo pastangas.

Aukos bus galima įteikti minėjimo metu, arba pasiųsti Chicagos ALT - išdininkei Irenai Sankui šiuo adresu: 2520 W. 68th St., Chicago, Ill. 60629.

Rimas Šarka, Pirm.
Chicagos Lietuvių Taryba

LAIŠKAI DIRVAI

Didžiai Gerb. Redaktorium,

Perskaitęs š.m. Dirvos Nr. 3 negaliu likti Jums nepadėkojęs už du trumpus, bet giliai prasmingus 'gabaliukus' - Clevelando Skautijos pareiškimą ir Ego 'Pro Žiūroną', abu liečiančius Lietuvos Nepriklausomybės, šventės minėjimą ir Clevelando lietuvių vienybę.

Vienybės skaldymas yra sunkus nusikaltimas kai pavergta tauta kovoja žūtbūtinę kovą už laisvę ir nepriklausomybę, o išeiviai stengiasi jai toje kovoje talkinti. Skautijos trumpas pareiškimas yra toks prasmingas, pa liečias pačią reikalo esmę, pa darytas be dvejojimo ir remiantis pačiu geriausiu tautiniu interesu, kad jis gali tarnauti gražiausiu pavyzdžiu mums visiems. Savo ruožtu Ego mintys yra lygiai tikslios, drąsios, realios, brandžios ir tarnaujančios tik lietuviškam bendram reikalui.

Ačiū DIRVAI. Pagarba
Jums.

Nuoširdžiai

A.J. Kasulaitis

Chicagos Lietuvių Tarybos Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-sios minėjimas įvyks šia tvarka:

Šeštadienį, vasario 11 d. 12 val. žuvusiųjų pagerbimas Jaunimo Centro sodelyje.

Sekmadienį, Vasario 12 d.:

10:30 val. pamaldos šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. šv. Mišias atnašauja ir pamokslą sako vysk. Vincentas Brizgys.

10 val. pamaldos Liet. Ev. Liut. Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. A. Trakis.

Akademine dalis — 2 val. p. p. Marijos Aukšt. mokyklos auditorijoje.

Pagrindiniai kalbėtojai senatorius Robert Dole ir prof. dr. Jonas Genys.

Meninę dalį atlieka solistės Roma Mastienė, Prudencija Bičkienė ir tautinių šokių grupė "ŠVYTURYS".

Lietuvių visuomenė kviečiama minėjime gausiai dalyvauti. Organizacijos pamaldose ir minėjime dalyvauja su vėliavomis.

Chicagos Lietuvių Taryba

**'IZVESTIJOS' NAUDOJASI
HELSINKIO 'DVASIA'**

RIMAS DAIGŪNAS

Kiekvienam savo reikalui apginti Maskva turi atitinkamą dūdą. Jeigu reikalas liečia partinės ideologijos nukrypimą, dūduoja 'Komunistas'. Jeigu partinė dūda nori duoti toną užsienio politikoje - stveriasi už 'Pravdos'. Jeigu partinė dūda nori duoti toną užsienio politikoje, dūduoja iš savo dangoraižio 'Izvestijų' dūda.

Kada reikalas liečia 'buržuazines' užsienio šalis, 'Izvestijos' stveriasi už Helsinkio baigiamojo akto paragrafų partitūros. Juk laisvieji užsieniai vargais negalais dar pajėgia Helsinkiu naudotis atbulu jo bėgiu, ginti asmens teisę blankiam Belgrado forumui; gi prieš tuos Helsinkio nuostatus, kurie 'gina' sovietines teritorines aneksijas, laisvieji užsieniai absoliučiai bejėgiai. Žodiniai fejerverkai tik savuosius tenkina, nepalikdami nė režio storoje sovietinio imperikalizmo skūroje.

Sausio 12 dieną 'Izvestijos' išsprogdino gerai suderintą su Izraelio įvykiais laikraštine bomba. 'Izvestijų' publicistas ir partijos patikėtinis (Artimųjų Rytų politikos ekspertas) Vladimiras Kudriavcevas puolė JAV prezidentą Carterį, kaltindamas jį ... asmens laisvių išdavimu! Štai kur SSSR atskas į prezidento Carterio laišką A. Sacharovui.

Savo kaltinimo 'tezei' sovietų publicistas panaudojo kažin kokią Carterio pareiškimą, kuriuo jis mėgino nuspėti, kaip ir kuriuo būdu palestiniečiai galėtų sudaryti savo buferinę valstybę, arba išjungti į kitos kaimyninės valstybės autonominę teritoriją.

Tarp daugelio beveik neišsprendžiamų Izraelio, arabų šalių ir palestiniečių problemų, daug girdėta projektų: kaip stabilizuoti taiką ant šio politinio ugniakalnio. JAV interesus čia tiesiog fenomenališkai! Palikęs visas degančias kitos svarbos problemas, JAV Valstybės sekretorius nuskubėjo į Artimuosius Rytus, savo pasaulinės reikšmės pozicija priilygdamas Egipto ir Izraelio užsienio reikalų ministerių pozicijoms - kartu prakaistuoja prie posėdžių stalą, ir stebi bejėgiai, kaip Egipto delegacija apleidžia posėdžio patalpą. Didesnio mažareikšmiškumo JAV Valstybės departamento šefo dar nebuvo JAV gana išdidžioje, iki šiol, politikoje.

Tad sovietinis publicistas, pašiepdamas JAV atsidavimą Artimųjų Rytų ambicijai, ožiškumo ir egoizmo įnoriai randa čia Helsinkio baigiamojo akto pažeidimą. 'Juk tai atviras kišimasis į svetimos tautos likiminius apsisprendimus!' - pikta šaukia Vladimiras Kudriavcevas.

Ir jis plačiai nagrinėja prezidento Carterio 'nusikaltimus': prezidentas ketina įstumti palestiniečius į Izraelio ar kitos valstybės teritoriją; vietoje suverenos palestiniečių valstybės, prezidentas ketina sukurti neva autonominių teritorinių vienetą.

Prezidento Fordo parašas ant Helsinkio baigiamojo akto, pasak sovietinio publicisto nuomone, įpareigoja Washingtoną visiškai nesikišti į Artimųjų Rytų susitvarkymą - viską atliks žydai, arabai ir palestiniečiai, susėdę prie bendro derybų stalo.

'Kodėl prezidentas Carteris reiškia čia savo nuomones ir siūlo savo projektus?' - stebisi 'Izvestijų' publicistas. 'Tautos turi savo teisę, kaip apsispręsti, kaip rikiuoti savo likimą.'

Nežinome, kaip reaguos JAV Valstybės departamentas į tą sovietinio rašeivos išžulumą. Tikriausia - tylėjimu.

Sovietinis rašeiva savo įžūliu šauksmu provokuoja JAV atsakymo aidą. Ar toks aidas suskambės?

Ar Helsinkio baigiamojo akto dvasios partrenkti amerikiečiai tylės, nes atsiliepiamas galės pakenkti Helsinkio 'taikos dvasiai' ...

**ŠAULIAI PRIE
RAMIOJO
VANDENYNŲ**

Juozo Daumanto šaulių kuopos susirinkimas įvyko pernai, lapkričio 27 d., "Trakų" vilos svetainėje. Dalyvavo apie 80 narių.

Susirinkimui pirmininkauti buvo pakviestas rašytojas, šaulys Jurgis Gliuadas ir sekretoriauti Justinas Naujokas.

Tylos minute ir atsistojimu pagerbti mirę šauliai: generolai K. Muteikis ir J. Černius, inž. J. Preikšaitis, dr. Z. Kunėis, P. Vidugiris ir D. Mekišius.

Mvskolas Barauskas perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kurį dalyviai priėmė be pataisų.

Žurnalistas ir šaulys Algirdas Gustaitis padarė platesnį pranešimą apie Brazilskus ir jų deportacijos bylą. Keli kalbėtojai aiškiai pasisakė nepatenkinti JAV įstaigų elgesiu su mūsų laisvės kovotojais. A. Gustaitis nušvietė jų sunkią ekonomine ir politinė padėtį ir prašė siųsti peticijas aukštesiems valdžios pareigūnams, kad Brazilskai būtų palikti visam laikui Amerikoje.

Kuopos pirm. K. Karuža ir dr. G. Valančius, padarė platesnius pranešimus apie

**PRO
ŽIŪRONĄ**

AŠTUONIOLIKA metų! Aštuoniolika metų jau, kaip vieno, ir to paties, žmogaus iniciatyva yra gyvas Dirvos konkursas novelei.

Aštuoniolika kartų, to pasėkoje, gimė nauji kūriniai, džiaugsmu ir nauju ryžtu suvirpo laureato širdis. Gyvas liko akstinas tolimesniam, gal dar intensyvesniam darbui. Ir premijos įteikimo šventėse dalintasi džiaugsmu.

Tyliai, ramiai gi mecenatas Simas Kašėlionis tęsia savo kasdieninę giją ir, taip pat ramiai - ir be talkos, jis vėl įgalina novelės konkursą metams sekantiems.

Taip labai paprasta ir nesudėtinga rodos, kai žmogus atiduoda tai ką gali, neklausdamas ką už tai gaus jis pats. Kai meilė gimtą žodžiui, tikėjimas savam laisvam kraštui - nereikalingi aiškinimų didelių.

Kokia jėga galėtume kalbėti, jo pavyzdžiu pasėkdami?

Ego

dr. K. Jurgėlos knygos "The Outpost of Freedom" platinimą ir dr. G. Valančiaus knygos "Žemaičių Didysis" leidimą. Juozo Daumanto šaulių kuopa yra pastarosios knygos leidėja — talkininkė, jau surinko 1,100 dol. prenumeratorių bei rėmėjų įnašų. Pirmas tomas jau išspausdintas, o II tomas baigtas rinkti. Pirmojo tomo kaina \$12.45 (plius 45 c. persiuntimas) ir II Tomo — \$8.50 (45 c. persiuntimas). Visi spaudos ir rašto mylėtojai kviečiami abu tomus "Žemaičių Didysis" užsisakyti pas autorių Grigą Valančių, 3111 Ettrick St., Los Angeles, Ca. 90027, arba pas šaulių kuopos pirm. K. Karužą, 3675 Monon St., Los Angeles, Ca. 90027.

Pabaltiečių žygiui už žmogaus teises Washington K. Karuža surinko aukų ir pirm. dr. J. Valaičiui pasiuntė \$430.00.

Į kuopą vis daugiau įstoja jaunimo, kurių tėvai priitaria šaulių organizacijai. Jiems vadovauja stud. Saulius Stančikas.

Kuopos pirm. K. Karuža padarė platesnį pranešimą apie įvykusią šaulių Sąjungos Kultūrinę savaitę Union Pier 1977 m. liepos mėn.

Po susirinkimo visi buvo pavaišinti kava ir pyragais, kurias paruošė šaulės. (kš)

WEATHER STRIPPERS

Work in sunny California year around. Experienced in complete interlocking heads and jams. No others need call. Excellent wages and benefits.

Call 714-558-1618

(4-8)

Diplomatijos paraštėje (40)

Vaclovas Sidzikauskas

Derybos dėl bekono

Diplomatui reprezentacija nėra veiklos esmė, greičiau dekoracija, ir viena iš priemonių. Ji sudaro nemažą jo veiklos svetimoje sostinėje dalį ir yra vertingas informacijos šaltinis. Sugrįžęs iš diplomatinio parengimo jis dažnai surašo pranešimą savo užsienių reikalų ministeriui, kuriam panaudoja turėtus pasikalbėjimus su vyriausybiniiais sluoksniais, diplomatais, parlamentarais ir spaudos žmonėmis.

Londonė būdavau gana dažnas Foreign Office lankytojas. Klausimų ir problemų netrūko. Po Hagos 1931 m. sprendimo Lietuvos konfliktas su Lenkija kuriam laikui iš tarptautinės scenos kaip ir išnyko, už tai suaktualėjo prekybiniai santykiai su Anglija ir daug galvosūkio kėlė Klaipėdos problema ir aštrėjantieji Lietuvos santykiai su Vokietija.

Mano buvimo Londonė metu Lietuvai buvo nepaprastai svarbus žemės ūkio gaminių, ypač bekono ir sviesto, vėliau, tegu ir mažesniai laipsnyje, kiaušinių eksportas. Politiniais sumetimais, ypač dėl įvykių Klaipėdos krašte, ir dėl Vokietijos revizionistinių tendencijų, jai suvaržius lašinių kiaušinių, žąsų ir sviesto importą iš Lietuvos, ar net jam visai uždarius savo sieną, Lietuva buvo priversta pereiti į bekono gamybą, kuriems vienintelė rinka buvo Anglija. Tą rinką dominavo senieji bekono importeriai, ypač Danija ir Olandija. Į tą rinką taip pat veržėsi naujai atsikūrusios, ar susikūrusios Europos valstybės, jų tarpe ir Lietuva. Anglijos rinka nepajėgė suimti visų tų kraštų bekono eksporto, todėl ji buvo priversta tą importą normuoti, įvedant jam kvotas, kurias bandė nustatyti pagal paskutiniųjų penkerių metų importo iš tų kraštų dydį. Kadangi Lietuva buvo visai neseniai atsiradęs importieris, tai jai buvo pasiūlyta visai maža, 2% viso Anglijos bekono importo, kvota, kai tuo tarpu Danija turėjo gauti daugiau nei 65%. Tikrumoje Lietuvos bekono importas į Angliją buvo pasiekęs nuo 4 iki 5% viso Anglijos tos prekės importo. Mūsų vyriausybės man buvo duotas sunkus uždavinys — iškovoti Lietuvai galimai didesnę kvotą, tuo tarpu Anglijos vyriausybė norėjo dėl kvotų dydžio su ta preke importuojančiomis valstybėmis susitarti geruoju, o ne pāti tas kvotas nustatyti. Tokiam susitarimui vienintelė kliūtis buvo Lietuva. Aš

pareikalavau nemažesnės, kaip 6% kvotos, kad ne tik išlaikyti tuomet pasiektą gamybos lygį, bet ir jį plėsti. To reikalavo mūsų gyvulinis žemės ūkio interesas.

Anglijos žemės ūkio ministeris Elliot, kurį pažinojau iš Ženevos, tuo reikalu sukvietė posėdį, kuriame be jo dalyvavo užsienių reikalų ir prekybos (Board of Trade) ministerių atstovai ir į kurį pakvietė mane. Užsidėjęs cilindri — tokia tuomet buvo Londonė mada — nuvykau į posėdį. Kiek išmanydamas ir sugebėdamas, atkakliai gyniau Lietuvos interesus. Po ilgai užsitęsusių diskusijų ministeris Elliot pasiūlė man 3%. Man nesutikus su jo pasiūlymu, posėdis buvo atidėtas kitai dienai, kad davus man galimybę susižinoti su savo vyriausybe.

Netikėtai man susidarė patogioji "bargaining position". Kitą dieną karalius Jurgis V turėjo atidaryti parlamento sesiją. Jam paruoštoje kalboje jis reiškė pasitenkinimą, kad bekono importo klausimu geruoju susitarta su visomis bekoną importuojančiomis valstybėmis. Tikrumoje gi to susitarimo dar nebuvo, nes dar nebuvo susitarta su Lietuva. Negalėdami keisti karaliaus kalbos ir man kietai laikantis, anglai buvo priversti nusileisti ir sutikti su 5½% Lietuvai. Su tuo

sutikau ir aš, rezervuodamas sau teisę, ateityje bekono gamybai Lietuvoje augant, reikalauti jos padidinimo. Ypač pyko danai ir, iš dalies, kiti importeriai, kaip tai olandai ir lenkai. Sunaikiai iškovotoji kvota žymiai patarnavo mūsų krašto žemės ūkiui ir visai Lietuvos ekonomikai bei jos finansams.

Lietuvos importui didėjant ir jam pasiekus apčiuopiamų proporcijų, Anglijos vyriausybė pasiūlė pradėti derybas dėl prekybos sutarties sudarymo. Augant, tegul ir lėtokai, Lietuvos prekybos laivynui, parūpo Anglijai ir jūrų transporto iš Lietuvos ir į Lietuvą sureguliuojimas, nes musičiai laivai pamažu pradėjo pakeisti angliškuosius bekono ir kitų prekių Angliją. Buvome pradėję paruošiamuosius darbus toms deryboms. Derybos dėl prekybos sutarties sudarymo ir jos pasirašymas vyko jau po to kai aš apleidau Londoną.

(Bus daugiau)

LITTLE SISTER OF THE POOR HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR: REGISTERED NURSES LICENSED PRACTICAL NURSES FOR ALL SHIFTS. Good starting salary, plus shift differential. Liberal personnel policies and pleasant surroundings. Send resume to Sister HELEN MARY LITTLE SISTERS OF THE POOR 17550 SOUTHFIELD RD. DETROIT, MICH. 48235 (5-18)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1978 METAIS!!!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

Isteigta 1959

6 VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS:

#1 — gegužės mėn. 1 d.; #2 — gegužės mėn. 8 d.;
#3 — gegužės mėn. 14 d.; #15 — rugsėjo 25 d.;
#16 — spalio mėn. 9 d.; #17 — spalio mėn. 16 d.

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS:

#4 — birželio mėn. 12 d. (Vokietija);
#5 — birželio mėn. 18 d. (Roma, Italija);
#6 — birželio mėn. 26 d. (Leningradas);
#7 — liepos mėn. 2 d. (Roma, Italija);
#8 — liepos mėn. 10 d. (Šveicarija);
#9 — liepos mėn. 17 d. (Paryžius, Prancūzija);
#10 — liepos mėn. 24 d. (Ryga-Leningradas);
#11 — liepos mėn. 31 d. (Leningradas);
#12 — rugpjūčio mėn. 7 d. (Šveicarija);
#13 — rugpjūčio mėn. 14 d. (Paryžius);
#14 — rugsėjo mėn. 4 d. (Ryga-Leningradas);
#18 — gruodžio mėn. 20 d. (Kalėdinė).

Dėl kainų ir platesnių informacijų kreipkitės į
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU!

VISOS EKSKURSIJOS APLANKYS KAUNĄ IR TRAKUS. VISOS SKRENDA SU PALYDOVU.

Taipogi parduodami papigintus skridimus (čarterius) į Londoną, Frankfurtą, Zuerichą, Varšuvą, Havajus, Las Vegas ir kitur.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Rašytojo Jurgio Gliaudos žodis - laureatei Marijai Tūbelytei-Kuhlmann premijos įteikimo iškilmėse Los Angeles mieste, š.m. sausio mėn. 29 d.

Šiandien mes džiaugiamės literatūros švente - tuo labiau, kad mūsų tarpe yra ir Marija Tūbelytė-Kuhlmann, Dirvos konkurse laimėjusios novelės autorė-laureatė.

Autorė-laureatė yra šio novelės konkurso atradimas. Todėl juo iškilesnė yra ši šventė, nes laurais puošiame naujai suskambėjusią literatūrą Olimpo vardą.

Marija Tūbelytė-Kuhlmann įžengė į rašto stichiją, vis dėlto, ne spontaniškai, bet perėjusi kietą kūrybinio darbo brandos periodą. Nuo aštuonerių metų amžiaus ji svajoja būti rašytoja. Ji rašė smulkius prozos dalykus. Bet tam tikram laikotarpiui rašymo norą išstūmė tapybos pomėgis. Gal būt tai buvo ją supančios sferos įtaka, geografinis nutolimas nuo lietuvių visuomenės? O pastaruoju metu Oriento egzotika, Japonija, Tailandas, negalėjo netraukti į jautraus mūsų laureatės dėmesio savo spalvine ir siužetine ekstravagancija. Rytų kultūros ekstravagancija pripildė jos gyvenimo buitį: vila, kurioje gyvena Kuhlmannai, pavadinta taip pasakiškai - 'Dviejų liūtų sodas'.

Tačiau Marija Tūbelytė niekad neatsisakė nuo savo svajų būti lietuvių rašytoja. Gyvendama svetimioje ji ne norėjo prarasti ryšio su lietuvių kalbos dvasia. Žodynai, skaityba - viskas tai sekmingai pavadavo jai likiminę privilegiją gyventi savo žemėje savo visuomenėje, savo būvimu sutapti su tos visuomenės buitimi.

Savęs išraiškos instinktas pripildė jos prigimtį. Ji kuria, ji rašo - ir ateina diena: gavusi žinią apie premiją - ji triumfuojančiai sušunka po 'Dviejų liūtų sodo' vilos skliautais: 'Aš laureatė!'

Taip būvimas geografinės tolybės ir savo visuomenės ilgesys pasidarė kūrybinės brandos premisa. Geografinė izoliacija tapo gyvybės branduoliu, geografinė izoliacija nebuvo tragiškas prasiiradimas.

Visa ko pamatas yra pažinimas. Visa ko šaknys yra siekis atrasti veikalo idėja ir suteikti jai formą. Tai yra palaiminga ieškojimų ir atradimų kontempliacija.

Marija Tūbelytė pažino tą šventą atkaklumą, kuris yra kūrinio gimimo laidas. Ji rašytoja prozininkė. Proza lygintina su skulptoriaus darbu: reikia įveikti akmeninio luito stagnaciją. Proza ir jos stichija tai marmurinio, tai granito luito stichija. Darbas paverčia medžiagą kūriniu. Bergždžios svajonės kūrinių neduoda. Atkakliu siekiu, apie ką ji kalba Dirvos

Susitikimas su 'Susitikimu'

pasikalbėjime, ji pelnė šios literatūrinės šventės laurus. Ji laimėjo varžybas, jos kūrinys pasirodė 'Dirvos' puslapiuose, patiektas tūkstančiams skaitytojų su imponuojančia debiutui etikete: PREMIJUOTOJI NOVELĖ.

Savo laimėjimu autorė įrodė, kad geografiniai nuotoliai nuo savos visuomenės nėra nereikšmingas blogis; kad nėra užkardų, kurios sulaukėtų siekį. Ir tai gražus pavyzdys kiekvienam, kas tokiu atveju būtų linkęs pesimistiškai nusiteikti, jeigu vien tik šia prasme vertintume pasiektą laimėjimą ...

Apgailestaujame, kad dėl blogo oro Chicagoje - negalėjo atskristi ir šiai šventei dar didesnę reikšmę suteikti novelės premijų mecenatas Simas Kašėlionis.

Per ilgą eilę metų, pradėjęs premijų tradiciją kukloka \$150 suma, Simas Kašėlionis kasmet skyrė tas premijas vis jās didindamas, kol pasiekė imponuojančio premijos dydžio.

Šešių šimtų dolerių honorarą už novelę moka stambių amerikietišku žurnalų redakcijos. Tad premijos finansinė apimtis mūsų leidiniui pasaulyje tikrai stambi. Per aštuoniolika mecenatų metų Simas Kašėlionis skyrė lietuviškos novelės žanrui judinti per šešetą tūkstančių dolerių. Jeigu dabar būtų išleista visų premijuotų 'Dirvos' novelių antologija, antologijos autoriams mecenatas Simas Kašėlionis bus sumokėjęs imponantišką su jokiais kitais literatūros mecenatais nepalyginamą sumą.

Bet premija yra kažin kas virš eilinio honoraro. Premijoje švyti laimėtų varžybų aureolė - todėl Simo Kašėlionio premijomis keliamas novelių rašymo sąjūdis galėtų turėti literatūrai ir platesnę reikšmę. Premijavimo komisijos tą reikšmingą momentą turėtų gerai išsamoninti. Ateityje literatūros istorikai galės nustatyti, ar novelės žanrui lietuvių literatūroje puoselėti 'Dirvos' novelės konkursai turėjo kokybišką ar kiekybišką impulsą? Tad ta atsakomybė glūdi autorių ir vertintojų dispozicijoje.

Mecenatas visad yra SPIRITUS MOVENS, ragintojas, stūmeklis.

Šio konkurso teigiamybės matome jau dabar. Tai novelės įvairumo paieškos: siužetas, forma, stilius. Tai novelės nuotakų mozaika. Daug rašto žmonių buvo įtraukta dėl šio konkurso reikšties novelės žanre. Konkursas mobilizuoja talentus. Dešimtys rašto žmonių, labiau ar kukliau pažįstantys novelės žanro savybes, lietuviškosios 'short story' specifika, dalyvauja ir konkursinės medžia-

gos vertinimuose. Kasmet 'Dirva' skelbia premijuotąją novelę, žadindama skaitytojų smalsumą ir prielankumą šiam literatūros kūdikėliui. Ir kasmet vyksta novelės premijos įteikimo iškilmės, kaip ši literatūrinė šventė.

Kada vienkartiniai gerų darbų mecenatai valiojami ir plojimais gerbiami, kiek reikia aplodismentų skirti Simui Kašėlionui, daugkartiniam, pastoviam literatūros mecenatui?

***

Mūsų svarstymo objektas yra novelė. Tokio literatūros žanro kūrinio premijavimą dabar celebruojame.

Kas yra novelė? Tai yra neilgas, arba ir visai trumpas epizodo pavaizdavimas. Retai kada į bendrą siužetą įvedami keli epizodai. Pagrindinis motyvas yra ir pagrindinis epizodas, kas padaro novelę gerai išimenančią, aštrią, dramatišką. Ir, kas būtiniausia: pasakojimas privalo pasibaigti nelaukta atmazga, staigmena. Skaitytojas privalo nustebti pavaizduotos istorijos finalu. Tad novelėje visad slypi tam tikras anekdotiškumas. Juk anekdotas stiprus ne siužetu bet to miniatiūriško siužeto atmazga.

Savo nuotakos prigimtimi novelė gali būti labai įvairi: epinė, lyrinė, komiška. Novelė visad skuba, visad bėga, dėl to jis visad dramatiška. Tragika, drama, net melodrama, net komizmas - visą tai novelė norai sutalpinti savo žanro rėmuose. Dėstyto virtuoziška privalo laikyti skaitytojo susidomėjimą ir partrenkti skaitytoją pabaigos staigmena. Autorius privalo trumpai pasakoti, dramatizuoti situaciją, duoti šikinius, bet kontrastiškus personažus, pabaigoje - išsprogdinti netikėtumo bombą.

Novelės žanras - sunkus ir labai kondensuotas vaizdavimo būdas. Neretai atmazga, tas deus ex machina, net mažina siužeto įtikinamumą. Novelių karaliaus Maupasant'o novelės bazuotos šikciniais personažais. Pilnas škiečių yra amerikietis, 'short short story' viešpats O. Henry. Fragmentiškumas yra gera novelės savybė. Epizodinio siužeto dramatizavimas ir fragmentiškumas visad stiprina novelę. Net sunkiai įtikima istorija, panaudota novelei, tampa įsimintina ir raiškia. Tokia yra ta įnoringa novelė visose jos variacijose. Tai juvelyrinis prozos gaminytis.

***

Clevelande sudarytoji Dirvos novelės konkurso juri komisija premijai parinko Marijos Tūbelytės-Kuhlmann novelę 'Susitikimas'. Nedrausiai tarus, tai trijų persona-

žų meilės trikampis. Tai, tačiau, nėra klasiškas meilės trikampis, kuriame visi personažai aktyviai atsigrįžta vienas į kitą. 'Susitikimo' meilės trikampį itakoja praeitis, išiverždama į dabartį, paveikdama sprendimus ir savaip dabartį koreguodama.

Dalyvauja Danutė, jos invalidas vyras Vytautas ir buvęs Danutės sužieduotinis Jonas nuo kurio siūlomos rankos savo laiku Danutė atsigrįžo. Vyras savo laiku patraukė Danutę pianisto talentu. Jonas tada atrodė bespalvis. Dabar, turėdama ligonį vyrą Danutė gyvena skurdžiai, ji nelaiminga, gyvenimas ją apgavo.

Pajūryje sutiktas Jonas vis dar viengungis. Jis gražus, jis pralobęs. Grįžusi į savo kuklų butelį, kur jie gyveno dėl vyrui reikalingo klimato, Danutė pasakoja apie netikėtai sutiktą Joną. Tai sukelia Vytui pyktį ir pavydą. Danutė užtikrina vyrą - ji nebemylinti, ji ištikima. Jonas turi tame pat pajūryje savo nuosavą vilą. Jis pasiūlė Danutei apsigyventi jo viloje, nes jis turįs išvykti. Bet Vytautas piktai atmeta tą pasiūlymą.

Netikėto susitikimo su Jonu sujaudinta, kai vyras užmiega, Danutė išeina į pajūrį. Ji malšina savo apmaudą. Pajūryje sutinka Joną. Jis toks taurus, toks išbalansuotas, kad Danutė tiki jo do rybėmis ir, nejučiomis, juo susižavi. Skaitytojas mato apmaude tramdomą jos ištikimybę invalidui-ligonui Vytui. Dvidešimties penkerių metų amžiaus moteris sustoja savo jausmais ir mintimis ant savo nelaimingos santuokos slenksčio. Ją kankina gailės savo, taip pro šalį, jai atrodo, nubėgusios laimės galimybės.

Pasivaikščiojimui pajūryje talkina sunkus Vytautas, Danutės Vyro, imigis po vaistų. Bemaž alegoriškai užklumpa pajūryje audra. Audros chaosas apsupa Danutę ir Joną. Danutė ištrūko iš namų, neįgyninat čia suskambėtų klasiškas flauberinės Madame Bovary impulsas bėgti iš namų ir kitur ieškoti laimės, ne santuokinio apkabinimo, naujų pabučių.

Sujungusi neištikimybės įvyki su simboliška gamtos audra, mūsų autorė meistriškai nukreipė audros elementus atakon prieš teberūsiančią Danutės dvasioje ištikimybę savo sergančiam vyrui. Erotiškoji audra sueina su gamtinės audros žaibais. Nuo dabar, atrodo, sanauka žuvo, prieš akis naujų santykių labai painus raizginys.

Danutė pargrįžta namo ir čia sugeba nuskandinti savyje vadinamos 'likimo rankos' išdaigą, neištikimybės svai-gulį, suderinti savyje sponta-

nišką atgailą su iliuzoriniu išsiteisinimu prieš savo sąžinę. Šitokioj painioj padėtyje Danutė sustoja prie vyro invalido lovos.

Erotiškos audros siautuly Danutė tarė savo buvusiam ir staiga iš naujo pamiltam sužadėtiniui: 'aš sau atlaidi'. Su ta pat labai liberališką gyvenimo filosofiją ji ryžtasi toliau gyventi su vyru. Ji ketina neįrašyti savo erotinės audros epizodo į savo kuklią biografiją. Ji ketina eliminuoti tą įvykį iš savo egzistencijos.

Visas tas sprendimų labirintas, 'atladumas sau', išsiteisinimas prieš save, labai būdinga mūsų laikams, kada atlaidumai savo fizinei, kūniškai prigimčiai gyvenime dominuoja ir neretai keliami ant pedestalų. Ar tai žmogaus fizinės prigimties dominantas prieš doroviškai dvasinę? Čia autorė nuleido užuolaidą.

Tokiu finalu autorė baigė premijuotąją novelę. Tai noveliška - tokio finalo skaitytojas nelaukė. Taip baigdamas autorė nesuvulgarino romantiškos istorijos. Ji įtarpino į finalą jausmų ir sprendimų kovą nelaimingos moters dvasioje. Staigmena čia yra spontaniškas Danutės apsisprendimas paskandinti erotišką audrą dogmatinės dorovės vakuume. O juk neretai kaip tik čia ir prasideda drama, susidaro liepsnos meilės trikampis, personažai tradicingai vis labiau išsivelia į konfliktą.

'Susitikimo' novelės finalas turi savotišką privilegiją. Finalas provokuoja patį skaitytoją išveržti savo spėjimais į epizodo istoriją, klausiti: kas gi bus toliau?

Atomazga tampa užuomazga. Ateities perspektyva be galiniais įvairuoja. Skaitytojas gali spėti: ar 'Susitikimo' personažai tikrai tam tikram laikui išliko išbalansuotos padėties stovyje, ar jie, laikui bėgant, pajudės iš užimtų pozicijų? Ar Jonas ir Danutė pajęgs nugalėti aistras gundymus, rytoj ar po ryto?

Marija Tūbelytė-Kuhlmann davė savo novelei unikalią, mįslingą pabaigą. Tai įvairiomis problematiškomis situacijomis apvaisintas finalas. Todėl dėl jo tenka tarti papildomų pastabų. Lyrinio net sentimentalaus dominantos novelėje autorė staiga atidengė maupasaniško realizmo skambesį. Tai jaunos moters instinktyvus kūniškas sukilimas prieš likimo su tvertus varžtus. Tai natūralus gyveniško prasiiveržimas pro kasdieninį dorovės kodeksą, kuris nūn vis labiau palčiamas atlaidžiais žvilgsniais. Tas sukilimas tačiau nepavergė Danutės, nerado tam laikui pakankamo pagrindo dvasinėje Danutės struktūroje, kad atsikambėjęs novelės pabaigoje. Danutė (Nukelta į 6 psl.)

Simo Kudirkos drama...

(Atkelta iš 1 psl.)

vius, vistik pasirodė filmoje net du kartu. Tik čia režisierius padarė nedovantotiną klaidą - ne vien tik tai kad abu asmenys atrodė gerokai apglamžyti, daktaras nesiskutęs, ponias panaši ir menkai apmokamos mašininės tipas, bet ir po keturių metų atvykus pas tą patį valstybės departamentą pareigūną su nauja informacija, jiedu vis dar tebedėvėjo tuos pačius drabužius, tas pačias šukuosenas ir buvo su ta pačia neskusta barzda.

Išoriniai vertinant reikia pripažinti, kad 'The Defection of Simas Kudirka' atliko didelį lietuviškos ir anti-komunistinės propagandos uždavimą. Efektinga ir agresyvi reklama, kad būtų pasiektas galimai didesnis žiūrovų skaičius, nors ir grynai komerciniais sumetimais, atsiėmė daugiau, negu mes bet kada būtume pajėgę padaryti - sukaupus visas mūsų materialines ir intelektualines pajėgas. Reikia tikėtis, kad ne liko nei vieno kempelio Amerikoje, kurio nebūtų pasiekęs Simo Kudirkos šaukšmas laisvajam pasauliui. Vienos lietuviškos šeimos konkretus individualus pasaulis dviejų valandų tarpe buvo atskleistas su to pasaulio žiauriu tironijos gyvenimo tragizmu. Tai nuolatinėje nežinioje ir baimėje gyve-

SUSITIKIMAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

ryžtasi sugrįžti į įprastos dorovės kodekso viešpatiją ir sutramdyti jos nukaltą formulę, tartą Jonui - 'aš sau atlaidi'. Taip, grįždama į kodekso viešpatiją, ar ji pagrindina neišliko 'aš sau atlaidi' pozicijoje?

Atrodo, po skausmingų ieškojimų, po drąsių savo apsisprendimų, Danutė atvėrė idomą, spalvingą, natūraliai jausmingą gyvenimo knygą, pamatė jos turinį ir ... neskaičiusi, vėl užskleidė knygos viršelius.

'Susitikimas' yra novelė apie pilnutinę moterį, kuri patenka į tarpufrontės žemę į 'nekienu žemę', ir čia priversta gelbėtis formulėmis, kurios gali būti gyvenimo išmintimi, bet gali būti ir sofizmais. Todėl išlieka ir išpūdis: novelės finalas yra varčiai į platų romaną. Autorė pateikė mums meilės trikampį gyvą, aistros liepsnų jame neužgesinusi.

Savo pokalbyje su Dirva laureatė pasisakė paruošusi spaudai novelių rinkinį, kuriam davė turinį nusakanti pavadinimą: 'Aštuonios novelės apie moterį'. Skaitytojais to veikalo lauks. Su premijuotu 'Susitikimu' autorė parodė savo rašymo savybes vaizdavimo meno igūdį.

Celebruodami čia susitikimą su Marijos Tūbelytės-Kuhlmann 'Susitikimu' apsisprendžiame laukti susitikimo su jos novelių rinkiniu.

nanti šeima, bijanti savo pačių šešėlio. Didžiojo tirono kumštėje tirpsta visi natūralūs žmogiškojo gyvenimo elementai - šeimos laimė, draugystė, bičiulystė, teisė į savo bei savo vaikų ateities apsprendimą. Visa tai lieka tik senelių pasakų fantastinė iliuzija, neįtikima, bet saldi ir viliojanti. Ir tos iliuzijos viliojamas Simas Kudirka, radęs progą, bandė prasiiveržti laisvėn. Deja, ir čia filmas mane gerokai nuvylė, savo pigiu plokštumu, nepateisindamas jo žygio rizikos nei motyvo gilumo. Motyvavimas, kad Kudirka nenorėjęs plaukti į tarptautinius vandenius, o svajojęs likti pakrantės tarnyboje - kad pagaliau galėtų būti su savo šeima, tiko teismo parodymams, kad būtų sušvelnintas (jei tai tenai įmanoma) bylos sprendimas. Tačiau pakartotinas ir primygtinas kartojimas, kad Kudirka apsisprendė keletos minučių laikotarpyje šokti į Amerikos laivą vien dėlto, kad senas jūrininkas jo akivaizdoje buvo grąšinamas žiauria bausme už turėjimą po švaru amerikietiško žurnalų, nėra nei įtikinantis, nei psichologiškai pagrįstas. Išgyvenęs aštuoniolika metų laivo tarnyboje, jisai nekartą tokias scenas turėjo būti matęs ir kraštutinis žiaurumas visagalinčių enkavedistų elgesyje jam negalėjo būti naujiena. Todėl gaila, kad milijoninei žiūrovų masei Simo Kudirkos šuolis į laisvę buvo numenkintas iki nerūpestingo, neapgalvoto, beveik vaikiško poelgio, pamačius dainuojančius, linksmus, nerūpestingus amerikiečius jūrininkus. O vistik atmosfera sovietiško laive, iki incidento su enkavedistu ir septynių jūreivių, buvo lygiai tokia linksma ir beveik nerūpestinga. Gal eiliniam amerikiečiui žiūrovui tokia analizė ir nebuvo svarbi, bet kiekvienam lietuviui Kudirkos šuolis į laisvę reiškė žymiai daugiau, negu kad buvo bandyta parodyti.

Alan Arkin Simo Kudirkos vaidmenyje buvo įtikinantis, vietomis subtiliai dramatiškas, vietomis surežgnavęs, be patoso, natūralus ir į savo vaidmenį išgyvenęs. Man o supratimu jo lietuvių kalba pasakytai sakiniai skambėjo geriau, negu rusiškiai. Ypatingai dramatiškai vykusio buvo scena kalėjime, kai jam buvo leista pasimatyti su savo žmona prieš teisimą. Jo balse skambėjo ne vien skausmas ir skundas, bet jame aidėjo pati giliausia žmoniškosios desperacijos gelmė. Shirley Knight Simo žmonos vaidmenyje buvo gan blanki ne todėl, kad jos vaidybiniai gabumai būtų per daug riboti, bet todėl, kad skripto autorius jai neleido pasireikšti. Jos vaidmuo liko ribotos butaforijos rémuose - ji buvo ten, kur be jos negalima apseiti. Jos kalba ribojosi esminiais, trafaletiniais sakiniiais, dirbtinai

tesiančiais veiksmą ('Viskas gerai, Simai. Mes važiuojame į Ameriką.') Tuo buvo sutaupta daug scenų, kad užpildyti tarpą tarp Simo išlaisvinimo iš kalėjimo ir jo atvykimo į Ameriką.

Žinant, kad filmo sukimo metu buvo tariamasi su pačiu Kudirka, netenka abejoti kad dauguma jo asmeniškai išgyventų scenų atvaizduoja įvykius gan tiksliai. Tačiau visos kitos scenos, vykusios jam nematant, ypatingai Sovietų Sąjungą atstovaujanti bet kokio valdininko tipas, kuris ne tik neturėjo jokio autoriteto, bet ir amerikiečių akivaizdoje patrodė kuklus, pasimetęs, beveik bailus, visiškai nepanašus į dabartinį Sovietų Sąjungą atstovaujantį bet kokio valdininko tipą, kuris, puikiai paruoštas propagandai, savo elgesiu turi būti nachališkas, ir savo išvaizda arogantiškas, ir savimi pasitikintis. Aišku, tai tik subendrinimas, kuris gal pavieniu atveju ne visados yra tikslus. Tačiau iki pat pabaigos išryškėja to fakto, kad kapitonas rusas buvo eilinio lietuvių jūrininko draugas, bičiulis, žmogus su daug užuojautos ir humanizmo - kai tuo tarpu lietuviai Krasauskas ir Burkelis, esą anapus Kudirkos išgyvenimų akiračio, buvo savo tautos brolio žudikai - man buvo sunkiai priimtina.

Pakrančių sargybos vadovybė taip pat parodyta gan neigiamai. Nežiūrint jautraus ir geros išvaizdos kapitono, kuriam žiūrovas filmo metu nenoromis turėjo simpatizuoti, visi kiti atrodė kaip pasimetusios avys, kaip asmenys nepajėgūs padaryti sprendimo ar nesugebą pasiimti bet kokios atsakomybės Biurokratizmui ir valstybės departamento pareigūnams buvo skirta švelni kritika lengvo šaržo formoje.

Bendrai tariant, 'The Defection of Simas Kudirka' turi būti įvertintas kaip didelis

mūsų propagandos laimėjimas, už kurį turime būti dėkingi pirmoje eilėje pačiam Simui Kudirkai. Jau vienas faktas, kad šalia dviejų valandų programos, matytos visoje Amerikoje, to filmo keli šimtai tūkstančių kopijų bus išdalinta Amerikos mokykloms ir bus įtraukta į mokyklų skaitymo programą, duoda vilties, kad Simo šuolis į laisvę atneš apčiuopiamų rezultatų ne vien mums, bet ir dideliai daliai laisvo pasaulio. Gal bent daliai pavyks įtakoti tuos, kurie laisvės nevertina, ir kuriems kovos už laisvę sąvoka yra tolima ir nesuprantama. Gyvenimas neribotoje laisvėje gadina žmogų ir griauja jo atsparumą. Jis degeneruoja polinkį į vienybės ieškojimo būtinybę. Simo Kudirkos atnaujinimas tenelieka nepalietęs ir mūsų pačių, kasdieniniame gyvenime bekuriančių nereikalingas kryžkeles. O juk mums visiems turėtų būti toks aiškus ir tiesus vieningas kelias į kovą už laisvę.

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS II TOMAS

LKVS "Ramovė" centro valdybos pakviestas istorikas dr. Antanas Rukša paruošė spaudai pirmąją dalį II tomo "Kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės". Toje dalyje patiekiamas plati istorinė lietuvių-lenkų santykių apžvalga ligi ginkluoto konflikto 1920-1992 m. Taip pat nušviečiamas lenkų pastangos okupuoti Lietuvą 1919-1920 metais.

Šiuo metu autorius ruošia antrąją dalį apimančią kovų laikotarpį. Abi šios dalys numatomos išleisti viename tome, tuo būdu patiekiant mūsų tautai atbaigtą, rūpestingai paruoštą mūsų kovų dėl nepriklausomybės istorinį dokumentą.

Tai bus didžiai svarbus veiklas mūsų ateinančiom kartoms, kurios gal neturės.

galimybės sužinoti tikrą, nesuklastotą tiesą apie anų laikų įvykius, kadangi lietuviškieji žinių šaltiniai okupacinės rusų valdžios parodymu sunaikinti, juos pakeitus vien bolševikiniam tikslui tarnaujančiais suragatais.

Visi kviečiami būti tos knygos leidėjais - mecenatais ar garbės prenumeratoriais. Knyga bus virš 1000 puslapių su daugybe iliustracijų, schemų bei žemėlapių. Garbės prenumerata 25 dol.

Leidėjų-mecenatų ir garbės prenumeratorių sąrašai pradėti LKVS "Ramovė" centro valdyboje. Adresas: Antanas Jonaitis, 1223 E. 175 Street, Cleveland, Ohio 44119.

GRANDINĖLĖS DARBOMETĖ

Sausio 15 d., 5 val. p. p., dr. Juozo ir Birutės Skrininkų rezidencijoje įvyko Grandinėlių globėjų (trustees) pokalbis. Dalyvavo Liuda ir Vincas Apaniai, Ingrida ir Romas Bubliai, Antanas Buknis, Ona ir Vytautas Jokūbaičiai, Gražina ir Raimundas Kudukiai, dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai, Algis Širvaitis, Paul C. Šukys.

Svečių - patarėjų teisėmis atvyko kun. klebonas Gediminas Kijauskas, Tėvynės Garsų radijo valandėlės vedėjas Juozas Stempužis, LB Clevelando apylinkės pirmininkas Jurgis Malskis. Grandinėlių jaunimo tėvus atstovavo Irena ir Algis Gedriai, pačią Grandinėlę - Liudas ir Aleksandra Sagiai.

Pokalbyje svarstyti du dideli Grandinėlių užsimojimai 1978-tiems metams.

Balandžio 8 d., Slovėnų Auditorijoje Grandinėlių narių ir jų tėvų jėgomis bus ruošiamas grupės 25-čiui minėti šventinis pokylis. Vytautas Jokūbaičis, tėvų ir vadovų prašomas, pasiryžs rinkti Grandinėlei mecenatus ir sidabrinus rėmėjus. Visi globėjai ir patarėjai įsipareigojo šventiniame pokilyje užpildyti savo kviestiniais svečiais po vieną stalą.

Antras užsimojimas bus dvidešimtpenkmecio proga Grandinėlių planuojama kelionė Australijon 1978-tų metų gruodžio mėnesyje. Kelionės biudžetas siekia 65 tūkstančius dolerių. Globėjai ir patarėjai pažadėjo aktyviai talkininkauti pinigų sukėlimo vajuje. Raimundas Kudukis, Algis Širvaitis ir Paulius Šukys planuos ir vykdys (su kitų pagalba) uždara loteriją. Juozas Stempužis pažadėjo pravesti Grandinėlių labui radijo maratoną. Pokalbis baigtas geroje nuotaikoje vaišinantis p. Skrininkienės paruoštomis, turtingomis vaišėmis. (as)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Žiemos vargus baigiant

Žiema baigiasi. Žiema siūlė mums malonumų ir vargų.

Tikras malonumas matyti baltut-balčiausį sniegą ir sentimentalai pasvajoti apie savo juodo gyvenimėlio išbaltinimą. Malonumas lipdyti sniego senį ir svajoti apie toki, idealų, gyvenimo draugą, kuris šeimos gyvenimo sukuriuose nebylus ir žioplas kaip tas sniego senis. Stovi toks su morka nosies vietoje, su pora juodų sagų akių vietoje ir neketina brautis ką nors aiškinti tavo sukurin-go ir slepiamo gyvenimo pūgoje.

Prie žiemos vargų priklauso sniego valymas, speigai, už nosies griebiantis šaltis. Taipogi - pūgos, vėputiniai, ledas ant takų. Juk neretai aitrių nesutarimų vėputiniai atsigula mūsų sielos sandėliuose ir netirpsta net birželio saulei suspindus.

Žiemos metu norime virtuoziškai prisiūti šerkšno barzdą savo oponentui viešuomenės bruzdėjime, o kiti smagiai ketina nutverti tave už nosies, lyg smarkus, gnaibus speigas. Nuostabu, kad barzdų siuvimo menas ir nosies gnaibymas išlieka ir vasarai atėjus! Bet tai jau klimatinė anomalija. Žiemos metu veikiame uždaroje, dengtose patalpose, todėl nosių gnaibymui ir barzdų siuvimui tokios parankios sąlygos.

Žiemos išdavoje, turime turėti šaltą protą, bet kaip tik žiemos metu susirinkimuose ir spaudoje tas šaltas protas įkaista kaip Bolivijos ugniakalnis. Per seimus ir diskusijas proto neatšaldo ir iš ledų ištrauktas šampanas.

Geras žiemos išradimas yra sniego gniūžtės ir svaidy masis jomis. Sniego gniūžtę smagu mesti, bet nemalonu tokią gauti į ausį. Juk mūsų diskusijų ir debatų tradicijose įprasta į sniego gniūžtę įtalpinti ir gerą ledo gabalą. Tokios patobulintos gniūžtės veiksmingesnės tarpusavio idologinėse bei politinėse žaidynėse. Tokias paveikias gniūžtes patartina tausoti vasarai, laikant jas žemos temperatūros šaldytuvuose.

Bendrai gi, žiemos vargus baigiant, aiškių tautos akcijai išlaikyti, patariam ir vasaros metu prisilaikyti žiemos vargų tradicijų: siūti artimam barzdas, stverti priešininką už nosies, debatų metu svaidyti gniūžtėmis, kurios ledo gabalais farširuotos.

Tai vis priemonės išlaikyti tautą budėjimo stovyje.

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

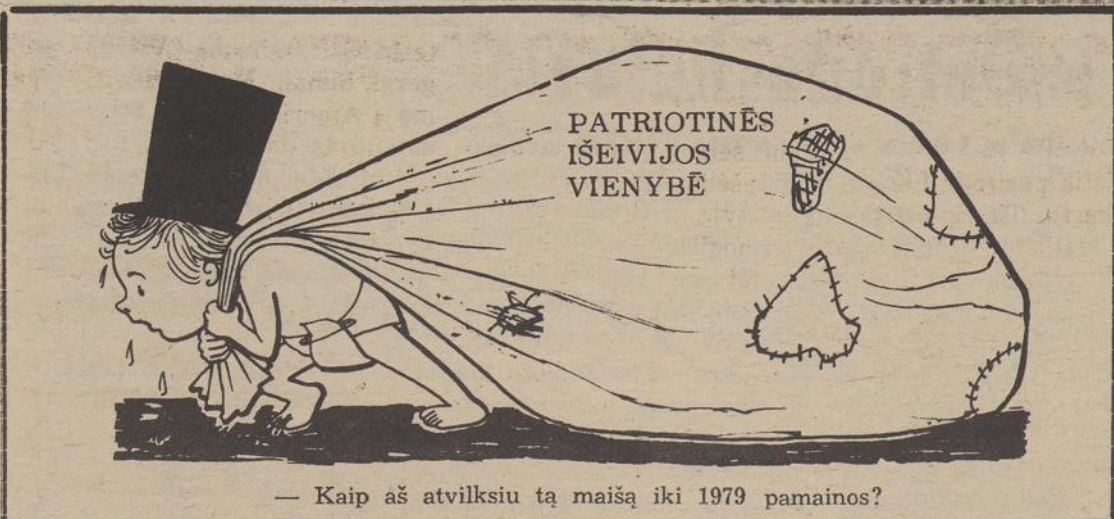
— Prasidės įdomi tarpplanetinė era, parinkus moteris astronauto pareigoms, — dėstė moterų išsilaisvinimo šalininkė.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Į tarp-planetinio kelavimo bagažą pridės kosmetikos dėžių.

— Svarstau, — mąstė tėvelis, — ar siūsti vaikus į lituanistikos kursus Vilniuje?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kaip aš atvilksiu tą maišą iki 1979 pamainos?

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

DRAUGYSTĖ SU VELNIU

Per politikos zigzagą mes pamatėm velnio ragą — ir, kad būtų jis smagus, šveičiam jo smailius ragus.

Velniui visad visko trūksta; velnias alkanas; jis dūksta; duokit ėsti, leiskit žaist, pragare liepsnas įkaist.

Penim velnio didenybę, rodome technikos slaptumą, vežam jam gardžius javus, skriauste skriausdami savus.

Norint jo malonę gauti, reik su velniu riešutauti — duodam jam todėl išties, ko raguotas panorės!

Taip įleistas į šventorių velnias lipa ant altorių; velniui juk nereik draugų, velniui reik aklių vergų.

— Leiskite patikslinti, juk jūs kalbate apie marksistinės ir indokrinacinės lituanistikos kursus prie bolševiko Kapsuko vardo mokslo sovietų okupuotoje Lietuvos sostinėje.

— Paskaitininko štromo projektai išvedė mane iš galvojimo stagnacijos, — kalbėjo politikavimo mėgėjas. — Tiek gražių perspektyvų!

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kiekvienoje lietuvių gyvenvietėje galės įsisteigti Lietuvos vyriausybė egzilyje. Po to, tos vyriausybės galės kovoti tarpusavyje.

— Kaip užtikrinti literatūrinio premijavimo pastovumą? — sielojosi nuoširdus skaitytojas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Reikia įsteigti, kaip jau daro Rašytojų draugija, pagal JAV Aukščiausiojo teismo tradiciją, nuolatinę jury komisijas, skiriančias narius iki gyvos galvos.

— Sapnų pasaulyje yra daug neįmanomų dalykų, — samprotavo psichologas. — Pavyzdžiui...

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Pavyzdžiui prisapnuoti dailininko Vytauto Jony-

no religinių skulptūrų parodą Vilniaus dailės muziejuje.

— Kada du syk du neatrodo keturi? — šyptelėjo plepi moteriškaitė.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Kada prisipažįstama meilėje arba skaičiuojama balsus susirinkime, kur balsuoto rankų pakėlimu.

— Kurie yra overpopuliacijos reiškiniai? — apmaudžiai klausė pesimistas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Poečių ir dailininkų gausa.

ŽINOTINA

VARŠUVA. Oficialus lenkų kalbos žinovas — vertėjas prie JAV prezidento, išvertė prezidento sakinį "aš išvykau" — "aš patepiau kulnus".

Modernus sovietinis kolūkio vandentiekis.

SUMATRA. Sumatros saloje, kada būna šiltos tropikinės liūtys, nuogi gyventojai stovi gatvėse ir kiemuose. Jie patenkinti, gavę progą nusiplauti.

PARYŽIUS. Kad studijos sektųsi, studentės turi palipėti ant Volterio paminklo pedestalą prie Sorbonos ir patepti bronzinio Volterio nosį savo lūpų pieštuku.

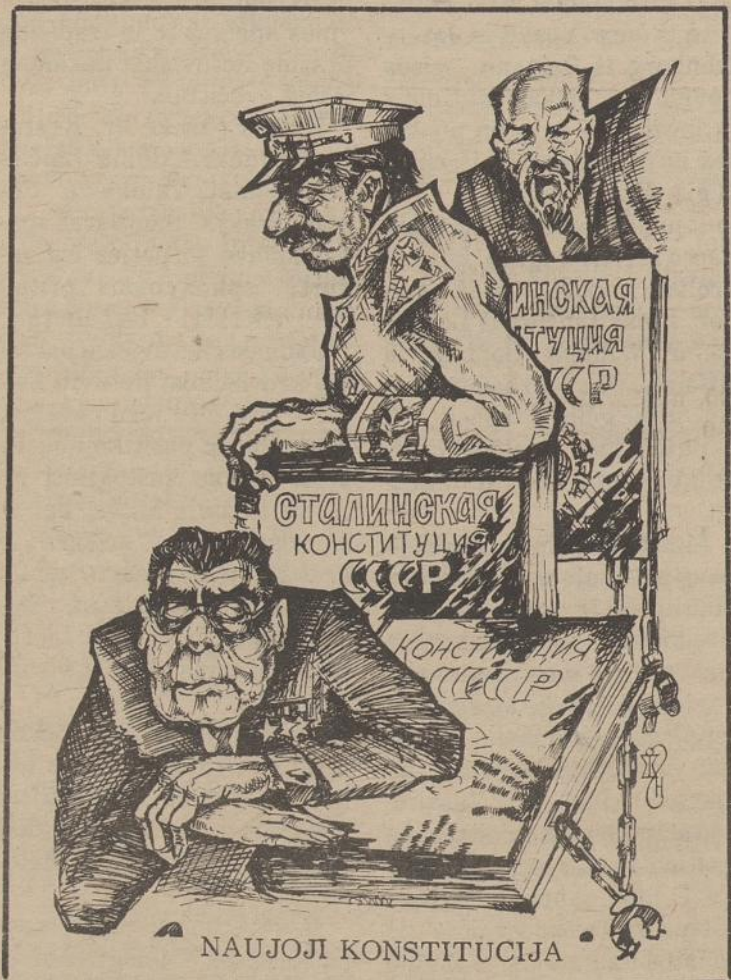
MADRIDAS. Moterims reikalaujant teisių miesto koridoje (bulių kautynėse), kilo projektas, siūlyti moterims-matadorėms kautis su telyčiomis.

HOUSTONAS. Išsilaisvinusių moterų kongrese, kuris valstybei kainavo 5 milijonus dolerių, paskelbta rezoliucija, reikalaujanti įvesti mokyklose lytinių išskirimų kursą ir parengti tam kursui vadovėlių.

ROKIŠKIS. Sugriūvo pašiūrė, kurią miesto vykdomasis komitetas pavedė naudoti mirusiems pašarvoti. Pašiūrė sugriūvo dėl sienon atsitrenkusio futbolo sviedinio. Mat, šalia pašiūrės yra aikštelė futbolo žaidimo pratyboms.

ORO BIULETENIS

Floridos rajone, kur vyko Vliko seimas, pastebėti sunkių rezoliucijų debesys su prikabinomis etiketėmis: iš didelio debesio mažas lietus. Beviltiška sausra laukuose, kur auginta rezoliucija, reikalavusią nešelpsti Sovietijos maistu ir mašinomis. Už tat pratruko visokių importuojamų į SSSR gerybių liūtys prekių ir maisto nuolatinės stokos d y k u m u o s e. Chicagoje, Mokslo ir Kūrybos simpoziumo skersgatviuose jau nunyko klaidžiojančių žaltvykšlių žiburėliai. Toje pat Chicagoje, Halsted gatvės sekcijoje, nuolatiniai antibendruomeniniai griaustiniai. Žaibai krito į tolimas (net Clevelando) frontininkų sodybas, bet nepastebėta gaisrų, nei ugniagesių pašaukimų. Toje pat Chicagoje, Maplewood rajone, užregistruoti idiliški lietučiai, saikingi krituliai, prie šaliगतvio hidrantų tautinės drausmės buldogui vizituojant.

NAUJOJI KONSTITUCIJA

Lenino-Stalino-Brežnevo konstitucijų grandinės (Ruskoja Misl, Paryžius).

■ Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

LIETUVIŲ KAMBARIO ATIDARYMO IŠKILMĖS

Sausio 22 d. šv. Antano parapijos mokykloje posėdžiavo Wayne State Universitete Lietuvių Kambariui įrengti komitetas. Komiteto pirmininkui Jurgiui Mikailai negalint atvykti, posėdį pravedė vicepirmininkė Stefa Kaunelienė. Ji pranešė, kad kambarys jau baigiamas įrengti ir atidarymas įvyks Lietuvos Nepriklausomybės 60 metų sukakties vasario 16 d. 7 val. vak. Prieš kambario atidarymą visi susirinksime universiteto auditorijoje kamb. 226. Čia bus pristatyti garbės svečiai ir papasakota trumpa kambario istorija. Meninėje dalyje pasirodys G. Gobienės vadovaujamos "Šilainės" šokėjos ir Danutės Petronienės vadovaujamos St. Butkaus šaulių kuopos kanklininkės Po programos, eisime į mūsų įrengtą kambarį. Bus perkirtas kaspinas ir kambario raktas perduotas universiteto rektoriui ar jo pavaduotojui. Pagal lietuviškas tradicijas kambarį pašventins į šias iškilmės iš Chicagos atvykęs vyskupas Vincentas Brizgys. Apie kambario įrengimus papasakos iš Kalifornijos atvykęs arch. Rima Mulokas. Vėliau A. Vaitekaitis ir S. Bartkus svečius pavaišins šampanu, o birutietės ir šaulės — užkandžiais, kava ir pyragaičiais. Atidarymas bus filmuojamas ir fotografuojamas. Atvykstantieji į atidarymą svečiai, pageidaujama, dėvėtų tautinius arba vakarinius rūbus. Kambarys, kuris turi 288 nr. atidarymu bus baigtas ilgas, beveik penkerius metus trukęs, darbas.

Wayne State universitete įrengti etninių grupių kambarius iniciatyva išplaukė iš buvusio Detroito miesto mero Roman S. Gribbs žmonos.

1973 m. vasario 26 d. ji sukvietė tautybių atstovų pasitarimą mero rezidencijoje. Jame kalbėjo, tuo laiku buvęs miesto meras R. S. Gribbs, jo žmona K. Gribbs, buvo rodomas filmas ir taip kilo mintis įruošti tautybių kambarius Wayne State Universitete, panašius kaip prieš 30 metų p i t t s b u r g h i e č i a i įruošė Pittsburgho universitete. Šiame pasitarime iš lietuvių dalyvavo: St. Kaunelienė, Vytautas Kutkus ir Robertas Selenis.

1973 m. balandžio 2 d. lietuvių atstovai nuvykę į Wayne State universitetą ir ten susitikę su prezidentu ir apžiūrėję kambarius, pasirinko kambarį Nr. 288.

1973 m. gegužės 24 d. buvo sudarytas šiam kam-

bariui įrengti komitetas iš 5 asmenų ir iš susirinkusiųjų jam įrengti surinkta 12 šimtinių. Vėliau šis komitetas buvo padidintas.

Buvo paskelbtas kambariui įrengti konkursas projektui pagaminti. Jį laimėjo, tuo laiku gyvenę Chicagoje, Jonas ir Rimas Mulokai. Architektai ruošė projektą, o komitetas su talkininkais telkė lėšas. Čia daug pasidarbavo Rauckis. Jis suorganizavo loteriją ir visiems komiteto nariams dirbant kambario įrengimui sutelkta 23,000 dolerių. Projekto paruošimas architektams Mulokams užtruko ilgai. Montažo darbus atliko Vytautas Augustinas iš New Yorko. Įrengimo darbus dirbo komiteto nariai: Jurgis Mikaila, Jurgis Baublys, talkininkaujant Leonui Petroniui ir Mykolui Abariui ir kitiems. Baigiant visus darbus pasirodė, kad surinktų pinigų neužtenka ir kad sąskaitas subalansavus dar reikalinga apie 2000 dol. Visi paaugojo 100 dol. ar daugiau bus įrašomi kambario lentoje. Šis kambarys yra Alex Manoogian-Ethnic Heritage pastate prie Warren Ave. ir 10 (Lodge) greitkelio.

AUKA DIRVAI

Amerikos Lietuvių Radijo Klubas "Lietuvių Balsas" už garsinimą jų rengiamos gegužinės po stogų, kuri įvyko Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre sausio 15 d. įteikė Dirvai auką 10 dol. per jos bendradarbį A. Grinių. Dirva už auką dėkoja.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukakties minėjimas įvyks vasario 12 d. šia tvarka.

Pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės bus laikomos 10:30 visose trijose lietuvių parapijų bažnyčiose.

Akademija-minėjimas bus Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre 12:30 val. Southfielde, Michigan.

Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Vėliavas tvarko jūrų šaulių kuopos vadovė.

Minėjime pagrindinę kalbą pasakys inž. Eugenijus Bartkus ALT narys ir buvęs pirmininkas. Angliškai kalbės kongresmanas William Brodhead.

Invokaciją sukalbės šv. Antano parapijos klebonas kun. K. Simaitis, o minėjimo programą praves vicepirmininkas dr. Algis Barauskas.

Meninę dalį atliks muziko Stasio Šližio vadovaujamas jaunimo choras ir kanklininkių vienetas, vadovaujamas Danutės Petronienės.

Prie įėjimo bus renkamos Lietuvos laisvinimo reikalingas aukos ir persiūstos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Prie miesto rotušės Lietuvos strispalvė vėliava bus pakelta vasario 16 d. 8:30 val. ryto ir nuleista 5 val. vakare.

NAUJA DARIAUS IR GIRĖNO KLUBO VALDYBA

Įvykusiame Dariaus - Girėno klubo susirinkime sausio 22 d. išrinkta 1978 metais naują klubo valdybą: Vladas Šalkauskas, Rimvydas Brazys, Algis Plečkaitis, Donatas Pusdešris ir iš senos valdybos perrinkti: Justas Pusdešris, Antanas Vaitekus ir Vytautas Kunčiūnas. Valdyba pareigomis dar nepasiskirstė. Susirinkimą pravedė Kazys Gogelis, sekretoriavo Pranas Bronskis.

BALFO ŽINIOS

Balfo 76 skyriaus ir direktorės E. Paurazienės užprašytos mišios už buvusio Balfo reikalų vedėjo kun. Liongino Jankaus vėlę, jo mirties 10 metų sukakties dienoje vasario 4 d., šeštadienį, 9 val. ryto, bus atliktos Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Skyriaus valdyba kviečia gausiai dalyvauti.

Balfo 76 skyriaus metinis visuotinis susirinkimas įvyks vasario 19 d. 12 val. Kultūros Centre. Bus valdybos pranešimai ir naujos 1978 metams valdybos ir revizijos rinkimai. Visi nariai prašomi dalyvauti.

UŽGAVENIŲ BALIUS

Vasario 4 d. (šeštadienį), Kultūros Centre Detroito ateitininkai ruošia tradicinį užgavėnių blynų balių. Dainuos Toronto solistai: Rimas Strimaitis ir Vaclovas Verikaitis. Akompanuos Jonas Govedas. Šokiams gros Rimo Kaspučio orkestras. Pradžią 7 val. vak. kokteiliu ir po jo 8 val. koncertas. Įėjimas 5 dol., jaunimui 3 dol. Stalai ir vietos užsakomos tel. 268-7312.

AUKA DIRVAI

Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės pirmininkas Alfonsas Juška per Dirvos korespondentą A. Grinių Dirvai paremti prisiuntė 10 dol. auką ir laiškutį. Ačiū už auką ir linkėjimus.

ELECTRONIC TECHNICIAN

Immediate opening at our consumer electronic service company for an individual with a minimum of 2 years experience. Must be able to diagnose & repair open reel tape recorders with limited supervision, paid holidays and vacation.

Our technicians enjoy outstanding working conditions with very high earning potential. Full complement of benefits include life insurance, hospitalization, paid holidays and vacations.

Contact Mr. WEININGER AT

ABL ELECTRONICS

313-588-665

(5-6)

Lietuviškos sutuoktuvės New Havene

Vaiva Vėbraitė

Vaiva Vėbraitė, Genovaitės ir Juozo Vėbrų dukra, praeitais metais spalio 22 d. susituokė su Džimu Gustu New Havene, šv. Kazimiero bažnyčioje. Moterystės sakramentą suteikė kun. klebonas Albertas Karalius, jam asistavo svečias kun. Jonas Riktoraitis iš New Britain. Iškilmės bažnyčioje ir pokilyje vyko pagal visas lietuviškas tradicijas. Jaunoji, pasipuošusi lietuviškais tautiniais drabužiais, ant galvos buvo užsidėjusi rūtų vainiką perpintą baltomis stephanotis gėlytėmis ir rugių varpomis. Gėlių puokštė, sudaryta iš rūtų, rugiagėlių ir rausvų lelijų buvo perrišta lietuviška juoste. Pirmoji pamergė - Jūratė Krokytė iš Philadelphijos ir kitos pamergės - Daina Žemliauskaitė iš Providence, Rita Čepulytė iš New Yorko ir Janice Izenberg iš Bostono - visos dėvėjo lietuviškais tautiniais drabužiais, o jų gėlių puokštės buvo sudarytos iš rūtų, rugiagėlių ir ramunių. Pirmuoju pabroliu buvo Joseph Sacco iš Farmington, kiti pabroliai - Robert Gust iš Boulder, Linas Lipčius iš Londono ir William Conklin iš Atlanta. Jaunojo sesutė Karen nešė gėlių krepšelį.

Bažnytinės apeigos buvo atliktos lietuviškai ir angliškai.

Muzikinė dalis bažnyčioje daug prisidėjo prie sutuoktinių rimties ir romantiško nusiteikimo. Sol. Salomėja Nasvytytė, mezzosopranas, pagiedoję Guidi 'Maria Mater Gratias' ir Johann Sebastian Bach 'Atpirkėjau maloningas'. Izidorius Vasyliūnas smuiku atliko Johann Sebastian Bach Largo (iš Sonatos C dur), Antano Račiūno 'Daina variacijų formoje' (iš sonatos Fantazijos) ir Zigmo Aleksandravičiaus 'Sveika Marija'. Šv. Kazimiero bažnyčios choras iškilmingai su-

giedojo A. Aleksio 'Veni Creator', Juozo Strolios 'Kaip grįžtančius namo paukščius' ir visas mišias lotyniškai. John Bernardo, vargonininkas, bažnytinės iškilmės užbaigė vargonais, užgaudamas Felix Mendelsohn Bartholdy vestuvių maršą (iš 'Vasaros Nakties Sapno').

Sutuoktinių pokylis įvyko Bill Miller's Dance Village, Branforde. Skanūs lietuviški užkandžiai, raguotė ir medauninka pagamino ir gražiai pristatė V. Steponis iš New Yorko. Puota prasidėjo Dzūkišku Trejiniu maršu. Jaunuosius pasitiko Vaivos tėveliai su duona ir druska.

Pabrolis Linas Lipčius tvarkė pokylį eiga. Kun. A. Karalius sukalbėjo maldą.

Dr. Elona Vaišnienė nepaprastai vaizdžiai ir įdomiai paaiškino lietuviškas vestuvines apeigas ir jų tradicinę prasmę lietuviškai nekalbantiems svečiams.

Kalbas pasakė dr. Kęstutis Valiūnas, Albina Lipčienė, Salomėja Valukienė. Poetas Stasys Santvaras padeklamavo jo paties čia sukurta, aplinkyboms pritaikyta eilėraštį - Rubaijatą.

Jaunasis lietuviškai pareiškė, kad mokosi lietuvių kalbos ir kad - 'su jūsų pagalba, kantrybe ir pasitikėjimu tikiuosi toliau susipažinti ne tik su lietuvių kalba, bet ir su visa tautos kultūra ir kraštu, kurį su savo žmona pamilau. Kiek galėsiu, remsiu ir pats palaikysiu Lietuvą ir lietuvių visur ir visuomet'.

Vaišės lydėjo lietuviškos dainos. Orkestras grojo lietuviškų dainų melodijas. Dainoms ir muzikai grakščiai vadovavo dr. E. Vaišnienė.

Iš sveikinimų raštu buvo paskaitytos 4 telegramos iš Lietuvos ir prof. Algirdo ir Onos Greimų iš Paryžiaus. (Nukelta į 9 psl.)

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

THE DEFECTION OF SIMAS KUDIRKA

Filmą, apie Simo Kudirkos šuolį į laisvę, Chicagos plačioji visuomenė matė š. m. sausio 23 d. 8-10 val. vak. per CBS, 2 kanalo TV tinklą. Chicagos visi trys

NEW HAVENE...

(Atkelta iš 8 psl.)

taip pat laiškai - prof. kun. S. Ylos, Vaivos krikšto tėvo dr. H. Lukoševičiaus, ministerio S. Lozoraičio Sr. ir S. Lozoraičio Jr., min. dr. Stasio ir Onos Bačkių, S. Barzduko, B. Railos, S. Jakšto. Vietinėmis telegramomis sveikino Aleksandras ir Laima Plateriai, Stasys Lušis, p-lės Ardytės ir kt. Sveikinimus skaitė Gediminas Mažeika iš Washington, D.C., Jūratė Krokytė, Rita Čepulytė, Daina Žemliauskaitė, Janice Izenberg. Spontaniškai buvo padainuota 'Lietuva brangi' prisiminti tiems šeimos nariams, kurie negalėjo iš Lietuvos atvykti.

Toliau sekė tautiniai šokiai, kuriuos labai gražiai ir darniai pašoko Birutės Vaičiūnaitės vadovaujama jaunų šokėjų grupė 'Liepsna iš New Jersey'. Ši grupė turėjo ir dvi savas akordeonistes. Čia ir Vaiva su Džimu įsijungė į grupę, pašokdami vestuvinį šokį Rezginėlę. Po tautinių, sekė bendri šokiai ir to limesnis pasilinksminimas ir pabendravimas su svečiais, kurių buvo iš įvairių Amerikos vietovių. Dalyvavo virš 200 svečių, jų tarpe daug jaunimo.

Paskutinis jaudinantis momentas buvo nuomoto uždėjimas. Jaunasis, dalyvaujant šioje gražioje tradicijoje abiem motinoms, pakeitė jaunosios vainiką baltu nuometu. Greit po to įvykio - atsisveikinimas su jaunaisiais. Dalyviams susijungus rankomis buvo padaryti varteliai ir pro juos praeidami jaunieji, labai nenoromis, atsisveikino su mieliais svečiais.

Džimas Gustas yra baigęs Massachusetts Institute of Technology chemijos ir miestų planavimo skyrius, o dabar studijuoja teisę Bostono universitete. Vaiva Vėbraitė irgi yra baigusi M.I.T. biologijos skyrių, dabar gi tęsia studijas Yale universitete. Vaiva dalyvauja lietuviškoje veikloje nuo labai jaunų dienų. Yra mokytojavusi lituanistinėse mokyklose New Havene ir Bostone. Dalyvauja jaunimo organizacijose. Yra New Haveno Bendruomenės valdybos narė, Moterų Klubų Federacijos New Haveno Klubo narė, domisi lietuvių politine ir kultūrine veikla, dalyvauja VLIKe, yra rašiusi periodikoje.

Džiaugsmo, laimės ir gėrės linkime jaunajai šeimai. Gyvenkite lietuviškoje dvasioje, mylėkite Lietuvą ir jai dirbkite. (Imž)

didieji dienraščiai skelbė apie šį filmą ir kvietė visuomenę jį pasižiūrėti. Chicagos mokyklų vadovybė, talkinama ALL STATE draudimo bendrovės, apie šį filmą paskleidė šimtus tūkstančių egz. moksleivių tarpe ir supažindino su jo turiniu. Reikia manyti, kad šį filmą pamatys dešimtys milijonų amerikiečių, susipažins su žiauria komunistine sistema ir išpopuliarins ne tik Simą Kudirką, bet ir pavergtą Lietuvą ir visus lietuvius.

Chicagos ir apylinkių lietuviai nekantriai laukėme šio vakaro ir manau, visi atsisukome 2 kanalą. Reklama buvo gera prieš pradedant filmą rodyti, priminė žiūrovams nepabėgti, o pasižiūrėti nepaprastos dramos, vykusios vos prieš kelis metus.

Tą patį vakarą ir rytojaus dieną pasiskambinau įvairaus amžiaus ir profesijų lietuviams ir pasiteiravau apie jiems padarytą įspūdį.

Gen. konsulė J. Daužvardienė — džiaugėsi, kad šis filmas neįkainojamai pasitarnavo lietuvių reikalams. Stebėjosi amerikiečių dienraščių skirtu dėmesiu ir reklama. Naujas dalykas, kad filmo nagrinėjimui įjungti milijonai moksleivių. Pats filmas paliko gerą įspūdį, tik truko aiškesnės pabaigos. Geras S. Kudirką vaidinęs aktorius Alan Arkin.

Zigmas Moliejus — filmas geras, faktai tikri, tik Kudirkos gražinimo scena blanki.

Leokadija Tverienė — filmas puikus, artistas geras, pakankamai parodytas komunistinis teroras ir amerikiečių biurokratiškumas bei abejingumas.

Juozas Andrašiūnas — filmas geras, gal ne toks, kokio lietuviai norėtume, bet pakankamai realus ir vaizdus.

Danutė Vakarė — filmas neparodo pilno įvykio, nors daug tikrų faktų paduota.

Vilija Vakarytė (studentė) — filmas be pradžios ir galo, amerikiečiams, nežinanties visos istorijos, bus sunkiai suprantamas ir nepakankamai įdomus.

Algis Modestas — filmas geras, su emocijom ir faktais, parodomas amerikiečių nesusigaudymas ir didelis biurokratizmas, komunistų teroras pakankamai parodytas ir jaučiamas.

Stasys Vidmantas — filmas geras, rusų komunistų per daug nejuodina, o amerikiečius pamoko, kad daugiau reikia mylėti savo kraštą.

Algis Regis — filmas nesiekia išryškinti rusiško ko-

Kalėdų eglutės programos atlikėjai. Dainuoja Kr. Donelaičio pradinės mokyklos II-rio skyriaus mokiniai, vadovaujami mokyt. Astos Ramanauskaitės. V. Noreikos nuotr.

munizmo žiaurumus, neduoda Simo Kudirkos išgyvenimų koncentracijos stovykloje, neišryškinta Lietuvos padėtis Sovietų s-gos junginyje, vengiama paminėti Lietuvos vardą, o pasitenkinama nieko nepasakančiu žodžiu "kraštas". Mokiniai iš šio filmo nesusidarys tikro vaizdo apie gyvenimo praktikoje esantį rusiškąjį komunizmą.

Visi paklaustieji pasigedo Simo Kudirkos teisme pasakytos kalbos, reikalaujančios Lietuvai laisvės.

Nežiūrint esamų šiame filme trūkumų, mes lietuviai turime džiaugtis, kad vieno žmogaus atkaklus laisvės siekimas, padedant kitiems, sulaukė tokios plačios auditorijos ir garso.

AUGA MIDLAND TAUPYMO BENDROVĖS INDĖLIAI

Midland taupymo ir skolinimo bendrovė, vadovaujama adv. Fr. Zogo, turi daugiau 40 milijonų dolerių indėlių. Vien naujajame Marquette Parko skyriuje, per trumpą 16 mėn. laiką taupytojai įnešė 5 milijonus dolerių indėlių.

Marquette Parko gyventojai remiami lietuviškų organizacijų ir institucijų rodo tinkamą pasipriešinimą išoriniam spaudimui, gina savo teises ir nemano apieisti turimų nuosavybių. Midland taupymo ir skolinimo bendrovė duoda nekilnojamo turto ilgalaikes paskolas, tuo prisideda prie namų vertės kilimo ir padėties stabilizavimo. Marquette Parko prekybininkai plečia turimas įmones ar atidaro naujas įstaigas, prisidedami prie gyventojų nuotaikų ir gerbūvio palaikymo.

Midland taupymo ir skolinimo bendrovė, vadovaujama vien tik lietuvių direktorių, geriausiai suprantama Marquette Parko gyventojų padėti, dėkoja už parodytą paramą ir prašo neužmiršti ateityje.

Midland taupymo ir skolinimo bendrovės centras yra 8920 Harlem Avenue,

Kr. Donelaičio mokyklose

Pradinė ir aukštesnioji Kr. Donelaičio šeštadieninės lietuvių mokyklos Chicagoje, šiuos mokslo metus pradėjo su 300 mokinių. Mokyklose dirba 19 nuolatinių, 11 pagelbiniai mokytojai ir akordeonistas. Tai vienoje vietoje didžiausias

Bridgeview, Ill. 60455, o skyriai: 4040 Archer Ave., Brighton Parke ir 2659 W. 69th St., Marquette Parke, Chicago, Ill. 60629.

Visos indėlių sąskaitos iki 40,000 dol. apdraustos Federalinės valdžios agentūroje. (aj)

★

Dirvos dovanų paskirstymas įvyks š. m. vasario 3 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.).

Visi, atsiliepę į Dirvos kvietimą aukoti, kviečiami į šį pobūvį atsilankyti ir dalyvauti laimėjimų paskirstyme. Po laimėjimų paskirstymo bus vaisės. Įėjimas nemokamas.

★

Lietuvių Tautinių Namų valdyba Chicagoje, prašo savo narius, pasikeitus gyvenamai vietai, pranešti naująjį adresą ir telefoną.

Rašyti Lietuvių Tautinių Namų adresu: 6622 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629.

Valdyba siunčia pranešimus ar informaciją ir nori palaikyti glaudesnę ryšį su savo nariais, bet dalis laišku grįžta nepasiekę adresuoto.

Labai prašoma kiekvieną adresą pasikeitimą ir telefoną pranešti valdybai ir palengvinti jos darbą.

★

Lietuvos Dukterų draugija ir kun. F. Gurecko Fondo komitetas š. m. vasario 4 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Tautinių Namų salėje, ruošia kun. Felikso Gurecko mirties metinių minėjimą ir jo knygos "Esame nemarus" pristatymą.

lietuvių mokinių telkinys laisvajame pasaulyje.

Patalpos mokyklai nuomosojamos Frances McKay valdiškoje mokykloje. Nuoma nemaža. Pridėjus kitas išlaidas mokyklas nelengva išlaikyti.

Nors yra dvi, pradinė ir aukštesnioji, mokyklos po vienu stogu, bet abiem mokykloms yra viena vadovybė ir vienas tėvų komitetas. Mokyklų vadovybę sudaro: direktorius Julius Širka, dir. pavaduotoja Danutė Bindokienė, dir. pavaduotoja pradinei mokyklai Irena Bukaveckienė, inspektorius Jonas Bagdonas ir renginių vadovas Vytautas Gutauskas.

Mokymo reikalus sprendžia ir jais rūpinasi mokytojų taryba, o ūkinius ir finansinius reikalus tvarko tėvų komitetas. Šiais mokslo metais tėvų komiteto pirmininku (II-rą kadenciją) yra inž. Jonas Variakojis. Mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas artimai bendradarbiauja. Tėvų komiteto pirmininkas ar atstovas dalyvauja mokytojų tarybos posėdžiuose, o direktorius ar inspektorius dalyvauja posėdžiuose tėvų komiteto.

Šeštadieniais pamokos prasideda 9 val. ryte. Prieš 9 val. pradinės mokyklos mokiniai skyriais sustoja I-mo aukšto koridoriuje, o aukštesniosios salėje. Suskambėjus skambučiui mokiniai kartu su mokytojais eina į klases. Išlaikyti tvarką ir drausmę nors nelengva, bet būtina. Kitokiu atveju tektų apieisti mokyklos patalpas.

Mokiniai privalo rengtis tvarkingai. Pageidaujama, kad mergaitės į mokyklą ateitų su suknėlėmis ar sijonėliais. Blue jeans ir panašios aprangos nei mergaitėms, nei berniukams nešioti neleidžiama. Kramtyti gumą draudžiama. Su drausme ir tvarka prasižengusiems mažinamas drausmin-

(Nukelta į 10 psl.)

Kr. Donelaičio Kalėdų eglutės renginyje svečiai-rėmėjai. Pirmoje eilėje: inž. Antanas Rudis, Marija Rudienė, Marija Mončienė, Kazys Monėys ir direktorius Julius Širka.

V. Noreikos nuotr.

KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE

(Atkelta iš 9 psl.)

gumo pažymys. Tvarkos ir drausmės išlaikymas daug prisideda prie aukštesnio mokslo lygio išlaikymo.

Prie pradinės mokyklos veikia parengiamasis skyrius arba vaikų darželis ir lie tuviškai nekalbantiems klasė. Taip pat vaikai paruošiami pirmajai komuni-jai. Pradinėje mokykloje veikia 6 skyriai. Mokiny pradinę mokyklą baigęs ga-li įstoti į aukštesniąją. Į aukštesniąją priimami mo-kiniai ir iš kitų lituanistinių mokyklų, kurie turi pradi-nės mokyklos baigimo paży-mėjimus. Aukštesniojoje mokykloje veikia 4 klasės. Tiek pradinės, tiek aukštes-niosios mokyklos mokymui vadovaujamas JAV LB švietimo tarybos nustatyto-mis programomis.

Kr. Donelaičio mokyklos turi savo vėliavą ir specia-lią dainą, kuria baigiami mokyklos rengiami minėji-mai ar kitos iškilnės. Vasa-rio 16-tosios minėjimas,

motinos diena, pavasario šventė ir aukštesniąją mo-kyklą baigusią išleistuvės yra tradiciniais tape mo-kyklos renginiai. Tradiciniu renginiu yra ir Kalėdų eg-lutė.

Inž. Jonas Variakojis Kr. Donelaičio tėvų komiteto pir-mininkas kalba Kalėdų eglutės renginyje. V. Noreikos nuotr.

šiais mokslo metais Kalė-dų eglutės programą atliko atskirai klasės ir skyriai mokytojų paruošti. Taip pat buvo tautiniai šokiai, giesmės ir dainos. Kalbėjo dir. Julius Širka, tėvų ko-miteto pirm. Jonas Varia-kojis ir Marija Rudienė.

Eglutės renginio proga buvo pagerbti mokyklų rė-mėjai Marija ir Antanas Rudžiai ir Kazys ir Marija Mončiai.

Nors ir nelengvose sąly-gose Kr. Donelaičio mokyk-los laikosi tvirtai. Lėšas pa-pildo aukomis rėmėjai ir gaunamas pelnas iš pavasa-rio šventės ir metinio ba-liaus (įvyks vasario 4). Mo-kinių galėtų būti daugiau, bet galime pasidžiaugti tu-rimu mokinių skaičiumi, nes atrodo, kad ir ateinan-čiais mokslo metais moki-nių skaičius žymiai nepasi-keis, kaip nepasikeitė ir šiais mokslo metais.

J. Jasaitis

TOOL & CUTTER GRINDER

The S. K. Wellman Corp. has an immediate opening in the tool room for tool and cutter grinder with a minimum of 5 years experience. Must be wil-ling to work any shift. Excel-lent starting rate of \$6.97 per hour plus shift premium, with full fringe benefits package. Interested parties contact Tho-mas M. Storey.

THE S. K. WELLMAN CORPORATION

200 EGBERT ROAD
BEDFORD, OHIO 44146

An Equal Opportunity Employer M/F

MACHINE REPAIRMEN

Apply with Journeyman's card or 8 years documentation in the trade.

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

WHITE TRUCKS

DIVISION OF WITHE MOTOR CORP.

842 East 79 Street
Cleveland, Ohio 44103

An Equal Opportunity Employer M/F (4-6)

WANTED JOURNEYMAN or 1ST CLASS SKILLED

HARDINGE CHUCKER

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Per-mament opportunity for advancement in newly revised shop, Ridgewood, Queens.

(212) 456-2704

(4-6)

WANTED MAINTENANCE AND TOOL AND DIE MAKERS

8 years proven experience required. Positions available immediately for 1st & 2nd Shift. Good pay, excellent benefits, and steady work. Contact BILL JOHNSTONE.

GULF & WESTERN STAMPING

5511 TELEGRAPH
TOLEDO, OHIO 43612

419-476-9141

An Equal Opportunity Employer (49-9)

WANTED AT ONCE

MACHINE SHOP SUPERVISOR

Must be exp. with turret and engine lathes, should be familiar with N-C lathes, be capable to inspect work in process and do some cutting tool sharpening. This is a 2nd shift position. Good working conditions & fringe benefits. Well established ma-nufacturer of Aircraft Ground Sup-port Equipment. Mail resumes or call: PAUL FABER.

COLUMBUS JACK CORP.

1000 S. Front Street
Columbus, Ohio 43206

614-443-7492

(48-5)

ELECTRICIAN

IMMEDIATE OPENING is available for an experienced industrial electri-cian. Essential experienced require-ment are the ability to perform con-trol wiring and to trouble shoot prob-lems on automatic controlled produc-tion equipment. Minimum experience required is 5 years as an industrial electrician. Some knowledge of elec-tronics is preferred but not essential. Qualified candidate must be able to perform with minimum supervision. We offer stable employment, competi-tive wage, and benefits program. Interested candidates should call Per-sonnel Department for interview appt.

HEUBLEIN INC.

2500 Enterprise Dr.

Alleen Park, Mich. 48101

313-271-3100

An Equal Opportunity Employer M/F (3-5)

\$35.00 PER HUNDRED STUFFING ENVELOPES ALREADY STAMPED AND ADDRESSED. FREE SUPPLIES. SEND SELF ADDRESSED STAMPED ENVELOPE TO:

ROEL

5005 OL MIDLOTHIAN PIKE
SUITE 64
RICHMOND, VA. 23224

(5-6)

IMMEDIATE OPENING

FOUNDRY

MAINTENANCE MECHANIC

Steady employment

No lay offs

6 paid holidays

Paid vacations

Paid Hospitalization

Paid life insurance

Earn up to \$5.63 per hour.

APPLY IN PERSON

3400 BRYCE or call 817-738-1925
FT. WORTH, TEXAS 76101

TRINITY VALLEY

IRON AND STEEL CO.

An Equal Opportunity Employer (1-13)

MACHINISTS

Lge Plastic Fabricator has several jobs available for machinists. If you qualify for any of the following posi-tions, contact M. MIRANDO from 9 AM-5 PM. If you wish, file your ap-plication now and make your move after the holidays.

Numeral Contro Set-Up M/W
ENGINE LATHE OPERATOR.

PEG-BOARD

LATHE

OPERATOR

1st Piece Mechanical Inspector
TABLE SAW OPERATOR
FOR 2ND SHIFT.

201-939-7392

(1-7)

WANTED EXTERIOR PAINTER

AND

CARPENTER

SUBCONTRACTORS

JIM WALTER HOMES has work available for contract with framing subcontractors in all parts of the Dallas area. Plenty of work, sub-contractor must have adequate crew, tools & transportation. Contact

Russ Pratt 214-224-8437.

JIM WALTER HOMES

I-35 S. at Pleasant Run Rd.

Lancaster, Texas 75211

An Equal Opportunity Employer

(49-6)

R. SPALIO ROMANAS

“MERGAITĖ IŠ GETO”

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisėkimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defek-tais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiu-siems tuoj išsiųsime.

IŠKIRPTI

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

FALLS STAMPING and WELDING CO.

HAS IMMEDIATE NEED FOR THE FOLLOWING:

PRESS SET-UP PERSONS

3 to 6 years experience on big and multiple die setups.

PRESS SET-UP OPERATOR

3 to 6 years experience on set-up and operating of auto-matic presses (coil feed).

TOOL & DIE MAKERS

5 years experience on making deep draw and progres-sive dies. Must have own tools.

MAINTENANCE

Minimum of 5 years experience on mechanical and build-ing maintenance. Must have own tools.

Candidates must have good work and attendance record, only experienced candidates need apply. We offer fully paid company benefits plus 11 paid holidays.

Send resume ot Personnel Mgr. office

FALLS STAMPING & WELDING,

2900 Vincent Street

Cuyahoga Falls, Ohio 44222

An Equal Opportunity Employer

(3-4)

(4-5)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Vasario 16 minėjimas** Clevelande įvyks vasario 19 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje.

Pagrindiniai kalbėtojai bus JAV senatorius John H. Glenn ir ALT pirmininkas dr. Kazys Bobelis.

Koncertinę programą atliks Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. A. Mikulskio.

Visi lietuviai kviečiami atsilankyti į šį Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 60 metų sukakties minėjimą, kurį rengia ALT Clevelando skyrius.

GROŽIO SALIONO "SIDABRINĖS ŽIRKLĖS"

savininkas praneša, kad pradėjo dirbti nauja, mandagi ir simpatiška vedėja ir 5 patyrusios plaukų stiliuotojos.

Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **VASARIO 4 D.** tradicinis užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.

• **VASARIO 19 D.** 4 val. p. p. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo Vasario 16 minėjimas įvyks Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• **VASARIO 25 D.** Ateities klubas ruošia koncertą. Programą atliks solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis.

• **VASARIO 26 D.** Lithuanian Village, Inc. metinis akcinių susirinkimas. Pradžia 12 val.

• **KOVO 4 D.** Kaziuکو mugė Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje.

• **KOVO 5 D.** 4 val. p. p. ALT S-gos Clevelando skyrius minės savo narių ir svečių tarpe 60 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Susirinkimas įvyks Lietuvių Namuose.

• **BALANDŽIO 2 D.** kultūrinė popietė Lietuvių Namuose. Dr. Vandos Sruogienės paskaita.

• **BALANDŽIO 8 D.** Grandinė 25 metai: sukaktuvinis pokylis, muzika, šokiai Slovėnų salėje.

• **BALANDŽIO 23 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pavasario šventė — vaidinimas.

• **BALANDŽIO 29 ir 30 D.** Ateitininkų šeimos šventė.

• **GEGUŽĖS 7 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• **GEGUŽĖS 21 D.** Literatūrinė popietė su rašytoja Aurelija Balašaitiene Lietuvių Namuose.

• **BIRŽELIO 4 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• **BIRŽELIO 11 D.** O. Mikulskienės kanklių studijos mokinių rečitalis.

• **RUGSĖJO 23 D.** Dirvai paremti parengimas Lietuvių Namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• **LAPKRIČIO 19 D.** 4 val. po pietų Naujos parapijos auditorijoje Grandinės atsisveikinimo koncertas prieš išvyk-

PILĖNŲ TUNTO SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

MALONIAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĮ

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIŲ

1978 m. vasario mėn. 4 d., šeštadienį, 7 val. vak.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 EAST 185 ST.

LINKSMA SKAUTIŠKA PROGRAMA. ŠILTA VAKARIENĖ, BLYNAI IR KITOKI UŽGAVĖNIŲ VALGIAI. ŠAMPANAS.

Šokiams groja R. Strimačio orkestras.

PELNAS SKIRIAMAS SKAUTŲ VASAROS STOVYKLAI.

KAINA ASMENIUI \$9.00.

JAUNIMUI \$4.00.

Bilietus platina ir stalus rezervuoja M. Puškorienė, telef. 486-8613.

stant į Australiją.

• **LAPKRIČIO 18 D.** Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namuose. Rengia LKVS "Ramovė" Clevelando skyrius.

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

TOOL & DIE MAKERS

Need experienced tool & die makers for progressive dies. Must have a minimum of 3-4 years experience.

TOOL ROOM MACHINISTS

Person experienced in surface grinding for small close tolerance progressive die tooling.

Shift premium of 10% of hourly wage paid for working nights. Salary commensurate with experience. Profit sharing plan, good company benefits.

Call JOHN McANALLY 214-233-3033

ELFAB CORP.

4200 WILLEY POST ROAD
ADDISON, TEXAS 75001
An Equal Opportunity Employer (48-5)

• **Patria prekybos namuose** 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

NATIONWIDE INSURANCE

Nationwide is on your side

• **APDRAUDOS** reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

Nottingham iš Lakeshore Blvd., arti Naujos parapijos ir St. James. Dutch Colonial and 60'x160' sklypo turi salioną 25'x15' su židiniu, 15'x12' valgomas, 12'x10' biblioteka, 15'x10' uždengtos gonkos, 12'x9' virtuvė su 7'x5' užkandine, 3 didelės miegamieji, užbaigtas 3 aukštas 25'x10', 2 1/2 vonios. dengta veranda 21'x12', 2 automobiliu garažas, pasiūlymui pasiūlyti. Daug vietos pasidėjimui visame name. Prašo virš 60. Dėl anžiūrėjimo šio gerai pastatyto namo skambinkite John Fox 943-3290. arba REDLIN REALTY — 942-7071.

(5-8)

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

INVENTORY CONTROL

Must speak english. have mechanical ability. will coordinate material slow with shop and purchasing. Call 451-6666. (4-5)

WANTED JOURNEYMAN MACHINE REPAIR

5 years job shop exp. minimum. Days, full benefits, profit sharing, pension plan. Salary open. WOODHILL NIPPLE & SUPPLY
1862 EAST 123rd STREET
CLEVELAND, OHIO 44106
216-229-3900 (4-6)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuosimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuosimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuosimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
181-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

Inž. Algis Sparauskas, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas Vlike, šiuo metu einas Vliko Tarybos pirmininko pareigas.
L. Tamošaičio nuotr.

LIETUVOS BYLA BELGRADE

Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos visuomeninių reikalų komisija rengia diskusijas tema: Lietuvos byla Helsinkio ir Belgrado konferencijų šviesoje. Diskusijos įvyks š. m. vasario mėn. 5 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Pagrindinį pranešimą padarys Algirdas Kasulaitis, atvykęs iš Clevelando; koreferentais bus Altos pirm. dr. Kazys Bobelis ir Altos vicepirm. dr. Kazys Šidlauskas. Visuomenė kviečiama gausiais dalyvauti.

• Inž. Jonas Jurkūnas pakviestas moderatorium į Amerikos Lietuvių Tarybos rengiamas diskusijas, "Lietuvos byla Helsinkio-Belgrado konferencijų šviesoje". Diskusijos įvyks š. m. vasario mėn. 5 d. 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Pagrindinis kalbėtojas bus Algirdas Kasulaitis iš Clevelando. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

• Los Angeles lietuviai vasario šešioliktąją minės š. m. vasario 12 d. 12:15 val. Marshall Aukšt. mokyklos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys iš Chicago atvykęs inž. Jonas Jurkūnas.

• V. s. Česlovas Kiliulis, Lietuvių Skautų Sąjungos vicepirmininkas, atsiuntė sveikinimą Dirvai ir jos skaitytojams iš šeštosios tautinės stovyklos Australijoje.

Dėl blogo pašto pristatymo, sveikinimas tik dabar mus pasiekė.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS JUBILIEJINĖ ŠVENTĖ

Moterų Federacija šiais metais švenčia 30 metų veiklos sukaktį. Chicago klubas šią šventę mini š. m. vasario 18 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Į minėjimą atvyksta Federacijos steigėja ir garbės pirmininkė Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė.

Meninę programą atliks solistė Prudencija Bičkienė, akompanuojant muzikui Aloyzui Jurgučui.

Vakarienė ir šokiai. Vietas rezervuoti telefon. 925-0035.

Visi kviečiami atsilankyti ir vakarą praleisti su mūsų veikliomis moterimis.

• Vytautas Smetona sausio 23 d. New Yorke Town Hall davęs piano koncertą, New York Times kritiko sausio 24 d. laidoje buvo gražiai įvertintas, pasakant kad V. Smetona, skambindamas Liszt kūrinį parodė savo turtingą vaizduotę iškeldamas dramatiškas vietas. Liszto sonatos dideli techniški sunkumai buvo nugalėti gerai ar net su ypatingu lengvumu.

Pianistas, sako kritikas, dar labai jaunas (22 m.) ir matomai gabus. Laikas ir subrendimas yra viskas ko jam reikia.

• LB Baltimorės apylinkės valdybą šiais metais sudaro Vyt. Eringis (pirm.), Kest. Česonis, Vincas Dylis, Ant. Gudonis, Jonas Kazlauskas, Aldona Marcinkienė, Vyt. Mildažis, Algis Veliuona ir Egidijus Žilionis. Revizijos komisija: dr. St. Tallat-Kelpša, Kaz. Misiūnas ir St. Kligys.

GUDAI IR LIETUVA

Iš spaudos išėjo kolektyvinis veikalas "The New Jersey Ethnic Experience". Jį išleido Wm. H. Wise and Co. leidykla. Knygoje yra straipsnis apie gudus, kur rašoma, kad Didžioji Lietuvos kunigaikštija buvo gudų valstybė su "keleta Baltijos genčių", kaip žemaičiai ir pan.

Altos informacija pasiuntė leidyklai ir to straipsnio autoriui V. Kipel raštą, kad šia informacija prasilenkiama su tiesa. Didžioji Lietuvos kunigaikštija buvo lietuvių valstybė su administraciniu centru pačioje Lietuvoje. Kai kurių slavų, ieškančių apsaugos nuo totorių, įsijungimas į D. Lietuvos kunigaikštiją nepakeitė valstybės pobūdžio. Be to, Lietuvos sostinės vardas yra Vilnius, ne "Vilna", kaip knygoje rašoma.

PREMIJOS PREL. V. MINCEVIČIUI, V. BRAŽENUI, PR. ALŠENUI

Už Lietuvos reikalų garbinimą kitataučių spaudoje Amerikos Lietuvių Tarybos premijos sausio 20 d. buvo paskirtos: I premija — 500 dol. — prel. Vincui Mincevičiui, Italijoje; II premija — 300 dol. — Viliui Braženui, Floridoje; III premija — 200 dol. — Pranui Alšenui, Kanadoje.

Jury komisija, paskyrusi premijas: dr. Kazys Bobelis (posėdy jį pavadavo jo įgaliotas kun. A. Stašys), inž. Eugenijus Bartkus, Ofelija Baršketytė, dr. Leonas Kriaučeliūnas, Lionginas Labanauskas. Premijų mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis. Premijų įteikimas — Vasario 12 d. 2 val. p. p. Lietuvos nepriklausomybės minėjime Chicagoje, Marijos Aukšt. mokyklos salėje.

ATSILIEPKITE BUVE TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠOKĖJAI KLEIN KOETZ IR DILLINGENO STOVYKLOSE, VOKIETIJOJE

1945 metais Klein Koetz stovykloje, Vokietijoje, suorganizavo lietuvių tautinių šokių grupę. 1946 metais ši grupė buvo perkelta į Dillingeną. Vienas tuometinių UNNRA viršininkų su tos grupės dalyviais susidraugavo kai jie dar gyveno Klein Koetz. 1956 metais jis padarė tų šokėjų spalvotą filmą, kurioje buvo pašokta Rugučiai, Žiogelis, Malūnas ir Lenciūgelis. Šokėjai šoko basi, ant Dunojaus kranto. Filmas yra gana aiškus, gal

WANTED 1ST CLASS SKILLED
JIG BORE OPERATORS
AND
N. C. MACHINE OPERATORS
Must have job shop experience.
DAY AND NIGHT SHIFT
CONNER ENGINEERING
20222 CONNER
(1 block E. of Van Dyke off 8 Mile)
DETROIT, MICH. 48234
313-893-7470 (3-12)

Būt ir dokumentinis.

Minėtas amerikietis, dr. Milo Karsner, dabar gyvena Floridoje. Jis norėtų atnaujinti senas pažintis su tos šokėjų grupės vadovu, bei buvusiais šokėjais. Dr. Karsner neatsimena pavardžių. Buve grupės vadovai, šokėjai, ar kiti asmenys, atsimeną šią šokių grupę, yra prašomi atsiliiepti, parašant Vytautui Beliaui, P. O. Box 1226, Denver, Col. 80201.

• Antanas Mažeika, Jr.,

JAV LB Visuom. Reikl. Taryboje rūpinasi Pr. ir Alg. Brazinskių reikalu. Gruodžio mėn. A. Mažeika kreipėsi į sen. Williams, Moynihan, Case, ir Kennedy, savo laiškuose iškeldamas Valstybės Departamente Brazinskių pabėgimą nelaikant politiniu, prasižengiama JAV nusistatymui nepripažinti Pabaltijo valstybių aneksijos į Sov. Sąjungą.

A. A.

KAZIUI EIMUČIUI

mirus, jo žmonai ONAI, dukteriai VIRGINIJAI ZYMANIENEI su šeima ir sūnui EDVARDUI, liūdesio valandoje reiškiamo gilią užuojautą

ŠACHMATININKŲ KLUBO NARIAI

A. Nasvytis	J. Malskis
A. Johansonas	Dainius Degėsys
L. Nagevičius	V. Nasvytis
V. Civinskas	A. Stassas
V. Galinis	V. Ramūnas
R. Švarcas	V. Tamulis
J. Naujokaitis	Pr. Puškorius
	St. Astrauskas

A. A.

KAZIUI EIMUČIUI

mirus, žmoną ONĄ, dukrą VIRGINIJĄ ir žentą JUOŽĄ ZIMANUS, Korp! Neo-Lithuania filisterius, nuoširdžiai užjaučiame

Korp! Neo-Lithuania
Chicago padalinys

Po didelių ligos kančių

A. A.

JANINAI GRUDZINSKAITEI- STEPONAVIČIENEI

mirus, jos vyrui VACLOVUI netekus gyvenimo palydovės, dukrai VIDAI, giminėms bei kitiems artimiesiems reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą

Eugenija ir Feliksas
E i d i m t a i

A. A.

IDAI MICKŪNIENEI

Kanadoje mirus, jos brolius LEONĄ ir VALTERĮ LENDRAIČIUS ir jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Aleksandras Lileikis
Rita ir Albinas Valinskai
Aldona Mačienė